

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra výchovy ke zdraví

Sociální stratifikace v oblasti sportu: komparace osob s tělesným
postižením (vozičkáři) a běžné populace

Bakalářská práce

Autor: Květoslava Bartoňová

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Výchova ke zdraví

Vedoucí práce: Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.

České Budějovice, duben 2013

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Health Education

Social stratification in sport and comparison of persons with physical disabilities (wheelchair users) with the general population in Českých Budějovicích

Bachelor Thesis

Author: Květoslava Bartoňová

Study programme: Specialization in Education

Study of Programme: Health Education

Supervisor: Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.

České Budějovice, April 2013

Jméno a příjmení autora: Květoslava Bartoňová

Název bakalářské práce: Sociální stratifikace v oblasti sportu: komparace osob s tělesným postižením (vozíčkáři) a běžné populace v Českých Budějovicích.

Pracoviště: Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2013

Abstrakt:

Bakalářská práce je zaměřena na porovnání možností využití pohybových a sportovních aktivit pro běžnou populaci a osoby s tělesným postižením v Českých Budějovicích. Cílem teoretické části bylo nastudování dostupných materiálů a vymezení základních pojmů. V praktické části vyhledání možností pohybových a sportovních aktivit, pro běžnou populaci a tělesně postižené osoby, zkontaktování organizací a vedení komunikace (řízený rozhovor), utřídění dat. Součástí praktické části je rovněž i porovnání a vyhodnocení zjištěných dat pro obě populace.

Klíčová slova: zdravotní postižení, tělesné postižení, běžná populace, pohybové aktivity, sport, organizace, integrace.

Name and Surname: Květoslava Bartoňová

Title of Bachelor Thesis: Social stratification in sport and comparison of persons with physical disabilities (wheelchair users) with the general population in Českých Budějovicích

Department: Health Education, Faculty of Education, University of South Bohemia in České Budějovice

Supervisor: Mgr. Vlasta Kursová, Ph.D.

The year of presentation: 2013

Abstract:

This bachelor thesis is focused on the comparison of possibilities how to utilize kinetic and sport activities for common population and for persons with physical handicaps in Czech Budejovice. The main aim of theoretical part was the study of available materials and definition of basic terms. The practical part contents searching of possibilities of kinetic and sport activities for common population and handicapped persons, contacting companies, guided (controlled) interview and finally arrangement of data. The comparison and evaluation of collected data for both population are also the important part of this practical thesis.

Keywords: handicap, physical disability, common population, kinetic activity, sport, organization, integration

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci „Sociální stratifikace v oblasti sportu: komparace osob s tělesným postižením (vozičkáře) a běžné populace.“ vypracoval samostatně pod odborným vedením Mgr. Vlasty Kursové, Ph.D., pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne 22. 4. 2013

Květoslava Bartoňová

Poděkování:

Děkuji Mgr. Vlastě Kursové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a ochotu při vypracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat všem kontaktovaným osobám za jejich ochotu, vstřícnost a cenné informace pro moji práci.

Obsah

1 ÚVOD.....	9
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	10
2.1 Vymezení základních pojmů.....	10
2.1.1 Postižení dle zdravotní klasifikace.....	11
2.1.2 Terminologie dle WHO.....	12
2.1.3 Klasifikace pohybových vad.....	13
2.1.4 Obrny centrální a periferní.....	14
2.1.5 Malformace a amputace.....	18
2.1.6 Pojetí a formy dětské mozkové obrny.....	18
2.2 ŽIVOTNÍ STYL OSOB S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM.....	22
2.2.1 Práva tělesně postižených.....	22
2.2.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením.....	24
2.2.3 Vzdělání.....	28
2.3 SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ AKTIVITY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM.....	30
2.3.1 Sport osob zdravotně postižených.....	33
2.3.2 Sport vozíčkářů.....	33
2.3.3 Zdravotní klasifikace vozíčkářů.....	34
2.3.4 Pomůcky pro „vozíčkáře“.....	37
3 CÍLE PRÁCE, ÚKOLY PRÁCE A ODBORNÉ PŘEDPOKLADY.....	41
3.1 Cíl práce.....	41
3.2 Úkoly práce.....	41
3.3 Odborné předpoklady.....	41
4 METODOLOGIE.....	42
4.1 Využití metod.....	42
4.2 Charakteristika souboru.....	43
4.2.1 Počty organizací pro běžnou populaci.....	43
4.2.2 Počty organizací pro tělesně postižené osoby.....	51
4.3 Organizace praktického šetření.....	56
5 VÝSLEDKY A DISKUZE.....	57

5.1 Výsledky sportu a sportovišť pro běžnou populaci.....	57
5.2 Výsledky sportu a sportovišť po tělesně postižené	60
5.3 Diskuze.....	64
6 ZÁVĚR	65
7 Seznam použitých zdrojů.....	66
8 Seznam příloh	68
Příloha číslo 1	68
Příloha číslo 2	68

1 ÚVOD

MOTTO:

„Skutečnost není to, co člověka potká, ale co člověk udělá s tím, co ho potkalo“.

Aldous Huxley

„Tělesné postižení“ je závažným životním faktem, který může potkat kohokoliv z nás ve formě vrozené či získané limitace. Těžký úraz s rozsáhlými následky je velkým zásahem do života a znamená naprostou změnu životního stylu, tato událost ovlivní člověka po fyzické, psychické i sociální stránce. Každý člověk je samostatná individualita a v této závažné životní situaci, záleží na jeho psychice a podpoře okolí. Snahou naší společnosti by mělo být „pomoci“ těmto lidem se integrovat do společnosti co možná nejlépe. To co pro osoby s tělesným postižením bylo před úrazem běžné a samozřejmé, se nyní stává často i nedosažitelné. Dříve se snažila společnost lidé s tělesným postižením zařazovat do speciálních zařízení a vyčlenit je z naší společnosti. Dnes už je společnost na takové úrovni, že by měla těmto lidem poskytnout co možná nejlépe se začlenit a poskytnout jim kvalitní život. Jedním z faktorů pro zkvalitnění jejich života jsou pohybové a sportovní aktivity. Je známo, že sport je pro všechny jistou součástí výchovy a vzdělání. Jeho cílem je rozvoj osobnosti a pro postižené osoby znovuzískávání jisté samostatnosti a soběstačnosti. Problematika života osob s tělesným postižením a jejich integrace mě oslovila natolik, že jsem se rozhodla daným problémem zabývat hlouběji.

Teoretická část sumarizuje základní informace o tělesném postižení, analyzuje a vysvětlení odborné termíny a klasifikaci pohybových vad. Cílem práce je zjištění a porovnání možností pohybových a sportovních aktivit mezi osobami s tělesným postižením a osobami bez postižení v Českých Budějovicích. Práce předkládá ucelený přehled možností sportovního vyžití nabízených městem pro obě populace.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Vymezení základních pojmů

Somatopedie - vědní obor zabývající se edukací jedinců s tělesným a zdravotním postižením. Název oboru pochází z řeckých slov soma (tělo) a paidea (výchova). Tento termín u nás začal poprvé používat od roku 1956 František Kábele (Vítková, 2004).

Zdravotní postižení - je to nejen újma na zdraví jako následek vrozené nebo získané poruchy struktury a funkce organismu, nýbrž všechna postižení vedoucí k omezení pohybové zdatnosti, funkce smyslových orgánů, mentálních a jiných funkcí vyúsťující v handicap dotýkající se postavení takového jedince ve společnosti (Matějček, 2001).

Tělesné postižení - přetrvávající nebo trvalé nápadnosti snížené pohybové schopnosti s trvalým nebo podstatným působením na kognitivní, emocionální a sociální výkony. Příčinou bývají změny na pohybovém aparátu týkající se kostí, kloubů i měkkých tkání. Vznikají na základě dědičnosti, nemoci nebo úrazem (Renotierová, 2002). Pojem tělesného postižení je tedy více než široký. Z hlediska speciální pedagogiky by se dal definovat jako postižení, které se projevuje buďto trvalými nebo dočasnými problémy v motorice člověka (Jankovský, 2001). Z pohledu legislativy a laické veřejnosti je tento pojem redukován pouze na postižení pohybového ústrojí. Veřejnost vnímá tělesně postiženého jako někoho, jehož pohybový handicap je naprosto zjevný a nepřehlédnutelný. Dikce zákona, která vymezuje tělesná postižení, se rovněž omezila pouze na takové definice tělesně postižených, které mají přímou souvislost s pohybovým postižením (Vítková, 2006). Do skupiny osob s tělesným postižením obecně řadíme postižení, které se projevuje trvalými, případně pouze přechodnými problémy v motorice člověka. Jedná se tedy především o poruchy nervového systému s poruchami hybnosti, poruchy pohybového a nosného aparátu. Takové poruchy se také mohou projevit negativně na vývoji osobnosti, bývá narušen psychomotorický vývoj. Mezi příčiny tělesných postižení jsou obecně řazeny faktor endogenní a exogenní (Jankovský, 2001).

Motorika = hybnost - z latinského motus (pohyb). Je to souhrn všech pohybů lidského těla a celková pohybová schopnost organismu. Dále je to souhrn instinktivně pohybových reakcí, jednoduchých nepodmíněných reflexů a také množství reflexů podmíněných a pohybových návyků získaných v průběhu života zkušenostmi a výchovou.

Složky motoriky:

- pohyby spontánní (prováděné z vlastních podnětů)
- pohyby reflexní (vázané na určitý podnět)
- pohyby záměrné (volní, podle určitého plánu, za určitým účelem)
- pohyby expresivní (projevy určitého psychického stavu) (Renotierová, 2002).

Hrubá motorika- zajišťována velkými svalovými skupinami. Souhrn pohybových aktivit, postupné ovládnutí a držení těla, koordinace horních a dolních končetin, rytmika pohybů.

Jemná motorika - řízena aktivitou drobných svalů, kde se jedná o postupné zdokonalování jemných pohybů rukou, uchopování a manipulace s drobnými předměty. Zahrnuje: grafomotoriku, logomotoriku, mimiku, oromotoriku, vizuomotoriku (Opatřilová, 2003).

Motilita - jsou to pohyby řízené z oblasti mimokorové, pohyby řízené z oblasti míšňní a vegetativní prováděny hladkými svaly (dýchání, sání, polykání, trávení, peristaltika střev a žaludku...) (Edelsberger, 2000 in Renotierová, 2002).

Mobilita - schopnost pohybu kosterního svalstva, které umožní přemístění těla v prostoru a pracovní výkon. Tyto pohyby jsou řízeny z motorické oblasti mozku (Renotierová, 2002).

2.1.1 Postižení dle zdravotní klasifikace

Zdravotní klasifikace rozděluje postižení do tříd.

II. třída

Vadné držení těla – je onemocnění pohybového aparátu, jež vzniká v dětství vlivem jeho nesprávného zatížení. Vzniklá svalová nerovnováha pak vede k vadnému držení těla, které se projevuje změnami v reliéfu těla.

III. třída

Amelie – je vrozený defekt jedné či několika končetin. Vždy je zachován alespoň základ kostí chybějící končetiny.

Dysmelie – je porucha zárodečného vývoje končetin (chybění části končetin při narození).

Rozštěp páteře (Spina bifida) – je jedna z nejrozšířenějších vrozených vad. Vzniká v prvních 25 dnech těhotenství. Při této vadě se jeden či několik obratlů neuzavřou a vznikne v nich mezera. Následkem je určitá míra ochrnutí.

Ortopedické vady páteře

Amputace a deformace končetiny

Degenerativní onemocnění svalstva neboli svalová dystrofie – je genetické onemocnění, jež zasahuje svalstvo. Toto označení zahrnuje přes 20 specifických genetických vad. Většina z nich má podobné příznaky (ochabování svalstva), ale rozdílný průběh.

Dětská mozková obrna – je označení pro skupinu chronických onemocnění, pro ně je charakteristická porucha centrální kontroly hybnosti. Objevuje se v prvních letech života a zpravidla se v dalším průběhu nezhoršuje. Příčinou je porucha vývoje či poškození těch oblastí mozku, z nichž je ovládán pohyb

IV. třída

Akutně nemocní jedinci

(Wikipedia, 2013, online)

2.1.2 Terminologie dle WHO

Světová zdravotnická organizace zavedla a publikovala v roce 1980 pojmy v rámci „Mezinárodní klasifikace – Impairment, Disability a Handicap“ (International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps, WHO 1980), včetně jeho překladu do češtiny. Pojmy byly v dokumentu popsány následovně:

Impairment - v kontextu zdravotního hlediska chápeme jako poškození, ztrátu či poruchu, resp. abnormalitu ve strukturách somatických, fyziologických i psychických. Jedná se tedy o změnu na úrovni orgánu či tělního systému.

Disability – tento výraz ze zdravotního hlediska vyjadřuje spíše následek poškození, v důsledku kterého není možné vykonávat pohyb a činnosti obvyklým

způsobem. Znamená tedy neschopnost, omezení či chybění a je tudíž poruchou na úrovni celého jedince.

Handicap – tímto pojmem rozumíme spíše znevýhodnění než postižení. Projevuje se především omezením možností člověka k výkonu činností, které se od jedince očekávají. Takto je handicapovaný člověk znevýhodněn právě při výkonu svých sociálních rolí. (Community-based rehabilitation and health care referral services – guide for programme managers (WHO, 1994, online).

2.1.3 Klasifikace pohybových vad

Základní schémata dělení

Podle doby vzniku postižení:

- Vrozené a dědičné vady.
- Získané vady.

Podle postižené části těla:

- Obrny
- Amputace.
- Deformace.
- Malformace.

Dělení obrn:

- Podle doby vzniku:
 - Vrozené a dědičné obrny.
 - Získané obrny.
- Podle stupně postižení:
 - Parézy (částečné ochrnutí).
 - Plégie (úplné ochrnutí).
- Podle místa vzniku:
 - Centrální – zasaženy mozek a mícha.
 - Periferní – zasaženo obvodové nervstvo (Vítková, 1998).

Mozková pohybová postižení:

Senzomotorická poškození držení a pohybu na základě nepokračující léze (zranění, poškození), která postihla vyvíjející se mozek. Poškození může nastat před narozením, během narození do 4 let dítěte (udání věku se u jednotlivých autorů liší od 1 do 4 let).

- Podle tonusu: Kontrakční stav svalů podmíněný nervovým vlivem
 - Hypertonie - spasticita - v poloze na zádech hlava a ramena jsou stažena zpět, nohy silně nataženy a stočené dovnitř,
rigidita - zpomalení, ztuhlost (vzácné).
 - Hypotonie - čistá mozková hypotonie - snížené svalové napětí, ochablost
ataxie – porucha v koordinaci pohybů.
 - Střídavý svalový tonus – atetóza - mimovolní pohyby, nedostatek držení, náhlé pohyby.
- Podle místa:
 - Kvadruparéza - částečné obrna (oslabení). Vzniká před narozením, poškozeno celé tělo.
 - Kvadruplégie - úplná obrna.
 - Diparéza / diplegie – postižené celé tělo, nohy více. Patrné při stání a chůzi.
 - Hemiparéza / plégie - ochrnutá polovina těla (vertikálně). Postižená je vždy opačná polovina mozku.
 - Triparéza / plégie - je hemiplegie s dodatečným postižením jedné končetiny (rozlišení je obtížné)
 - Monoparéza / plégie - postižena je jen jedna končetina, často se jedná o hemiplégii v raném stádiu (Vítková, 1998).

2.1.4 Obrny centrální a periferní

Dětská mozková obrna (DMO):

Patří mezi závažná centrální onemocnění, které vznikají před narozením dítěte, při porodu nebo brzy po něm. Pro DMO je typická tělesná neobratnost, zejména v jemné motorice, nerovnoměrný vývoj, zvýšená pohyblivost a neklid, nesoustředěnost, těkavost, nedokonalost vnímání a nedostatečná představivost, impulzivní reakce, střídání nálad, opožděný vývoj řeči a vady řeči (Vítková, 1998).

- Těžší druhy DMO, dělí se na pět forem:
 - Hypotonickou
 - diparetickou
 - hemiparetickou
 - kvadraparetickou
 - dyskinetickou- dříve (extrapyramidová)

DMO je často kombinována s poruchami duševního vývoje a sníženým intelektem (asi 66 %), s poruchami řeči (přes 50 %), s poruchami chování (cca 50 %), s epileptickými záchvaty (od 15 % do 70 %). Výjimkou nejsou ani smyslová postižení (vady zraku, sluchu) (Vítková, 1998).

Mozkové záněty:

Nejčastěji jsou vyvolávány mikrobiálními činiteli. Onemocnění má zpravidla také dvě fáze. V první vnikne mikrob do krve a objeví se příznaky podobné chřipce s horečkou, bolestmi hlavy a nechutenstvím. Po přechodné fázi zdánlivého zlepšení se objevují vysoké teploty, třes a ochrnutí končetin. Častý je i výskyt epileptických záchvatů. Po odeznění nemoci, jednotlivé příznaky většinou vymizí (Vítková, 1998).

Mozkové nádory:

Jedná se o komplikovaná postižení, které mohou po operaci zanechat následky v oblasti pohybové i řečové (afázie). Díky organickému postižení mozku se může přidružit epilepsie (Vítková, 1998).

Mozkové příhody a mozkové embolie:

- Mozkové příhody vznikají v důsledku krvácení do mozku. Příčinou bývá neléčený vysoký krevní tlak.
- Mozkové embolie jsou způsobeny nedokrevností části mozku a odumřením mozkové tkáně zaklíněním embolu, pohybujícího se krevním proudem.

Podle zasažení hemisféry dochází k levostranné nebo pravostranné hemiparéze až hemiplegii. Obě onemocnění postihují spíše jedince staršího věku (Vítková, 1998).

Traumatické obrny:

Vznikají při úrazu, který způsobuje otevřené nebo uzavřené poranění hlavy, při němž může být zasažena lebka i mozek nebo uzavřené poranění hlavy různého stupně.

- Otřes mozku (komoce) - nejlehčí forma, může být lehký střední a těžký.
- Stlačení mozku (komprese).
- Zhmoždění mozku (kontuze).

Obrna míchy:

Nastává vlivem různých onemocnění, ale v současné době je častou příčinou úraz páteře s následným poraněním míchy. Celkový stav postiženého jedince je závislý na míře (částečné či úplné) a na místě poškození míchy. Čím je mícha zasažena blíže ke krční míše, tím je stav závažnější. Je-li např. zasažena mícha bederní a křížová, vzniká paraparéza až paraplegie dolních končetin a porucha citlivosti na dolních končetinách, při poškození horní části krční míchy (segment C1 - C4) vznikne spastická kvadraparéza až kvadruplégie s poruchou citlivosti, která sahá až ke krku (Vítková, 1998).

Rozštěpy páteře:

Jedná se o vrozená postižení, kdy vada vzniká nesprávným uzavřením páteřního kanálu, nejčastěji v bederní části. Neurochirurgická operace se provádí velmi brzy.

Rozštěp páteře (spina bifida) - bez postižení míchy nebo jejích plen.

Meningokéla - rozštěp páteře a míšních plen.

Meningomyelokéla - rozštěp páteře, plen a míchy.

Vada vyvolává u postižených částečnou až úplnou obrnu dolních končetin a obrnu svěračů. Intelekt nabývá u dětí postižen. V současné době ubývá postižení tohoto druhu v důsledku provádění včasné screeningu vrozených vývojových vad ultrazvukem (Vítková, 1998).

Degenerativní onemocnění mozku a míchy:

Projevy přichází až v průběhu života člověka. Nervová vlákna a později i nervové dráhy postihuje proces rozpadu a zániku nervových buněk.

Mozečková heredoataxie:

- je dědičná a vzniká postižením jedné nebo obou hemisfér. Důležitá je zde, kvůli své nepříznivé prognóze, systematická rehabilitace. Jedná se o postupnou degeneraci mozečku, případně i míchy, projevující se vrávoravou chůzí, nystagmem (třes očí, rychle se opakující rytmické pohyby očí), atrofií a poruchami řeči.

Roztroušená skleróza mozkomíšní:

- vyznačuje se ložiskovými změnami mozku a míchy. Výskyt zejména u mladších dospělých. Jedná se o poruchy pohybového aparátu, poruchy zraku a řeči. V pokročilejším stadiu se objevuje demence.

Degenerativní onemocnění míchy (Friedrichova heredoataxie): onemocnění podmíněné degenerací míšních provazců. Začíná se projevovat mezi 6 - 10 rokem, prognóza nepříznivá. Typická je zvláštní deformita nohy, nejistá a vrávoravá chůze. V pozdějším stadiu se objevuje spastická obrna dolních končetin (Vítková, 1998).

Obrny periferních nervů

Dochází k ní ve většině případů při úrazu horní či dolní končetiny, kdy je nerv na končetině přerušen nebo zhmožděn. To vede k částečné nebo úplné obrně. Při úplné obrně končetina bezvládně visí, při částečné obrně je více nebo méně zasažena pohyblivost a svalová síla (Vítková, 1998).

Deformace

Deformace zahrnují velkou skupinu vrozených nebo získaných vad, které se vyznačují nesprávným tvarem některé části těla.

1. Získané deformace: (nesprávné držení těla)

- Páteř
 - rovina sagitální (lordózy, kyfózy)
 - rovina frontální (skoliózy)
 - Bočítost kolen (zevní a vnitřní)
 - Plochá noha.

2. Nesprávný vývoj kyčelního kloubu

3. Deformity hrudníku:

- Vrozené vady:
 - ptačí hrudník
 - nálevkový hrudník
- Získané vady (vzniklé druhotně u vad páteře):
 - Žeberní hrb.
 - Křivice (nedostatečné ukládání vápníku do kostí) - rachitický hrb.
- Tuberkulózní hrb.

4. Ostatní deformity:

- Perthesova choroba (postihuje hlavici stehenní kosti).
- Myopatie (progresivní svalová dystrofie): postihuje pletenec ramenní a pletenec pánevní.

- Duchennova svalová dystrofie (postupné ochabování svalstva na dolních končetinách, postupuje k trupu a horním končetinám a ke krku, výskyt u chlapců. Onemocnění způsobené mutací genu kódujícího protein dystrofin).
- Scheuermannova choroba (jsou postižena těla obratlů).
- Bechtěrevova choroba (chronický zánět chrupavčitých tkání).
- Artróza (degenerativní onemocnění kostních chrupavek).
- Revmatismus, revmatická artritida (interní choroby pohybového ústrojí).
- Dna (typ artritidy, kdy dochází k usazování kyseliny močové, ze které se vytvářejí krystalky a ty pak pronikají do kloubů).
- Juvenilní revmatická artritida (otoky kloubů, výskyt v době 2 - 4 let a v období dospívání).
- Osteoporóza (zvýšená křehkost a lámavost kostí) (Vítková, 1998, 2006).

2.1.5 Malformace a amputace

Malformace - patologické vyvinutí různých částí těla, nejčastěji končetin. Amélie (částečné chybění končetiny) a fokomélie (stav, kdy končetina navazuje přímo na trup). Malformace patří do skupiny vrozených vývojových vad.

Amputace - umělé odnětí končetiny od trupu. Příčinou jsou úrazy (autonehody, poranění elektrickým proudem, při sportu, aj.), cévní onemocnění (např. Burgerova Winiwarterova choroba, kdy vzniká akutní zánět žil a tepen, při kterém dochází k postupující trombóze. Projevuje se bolestmi při pohybu, nakonec bývají bolesti i v klidu a vedou až k amputaci končetiny), zhoubné nádory na končetinách a infekce (při sepsi), (Vítková, 2006).

Exartikulace - provedení přímo v kloubu

Primární (časná) - ihned při nebo těsně po úrazu

Sekundární (volená) - po určité době po úrazu či vzniku nemoci. Provádí se po vyčerpání všech dostupných možností léčby.

Terciální (pozdní) - po pečlivém uvážení (Renotiérová, 2002).

2.1.6 Pojetí a formy dětské mozkové obrny

Lesný (1989 in Vítková 1998) charakterizuje DMO jako raně vzniklé poškození mozku vzniklé před porodem, za porodu či krátce po něm, projevující se zejména

v poruchách vývoje hybnosti. Jeho název „perinatální encefalopatie“, který zavedl v roce 1952, byl pak roku 1959 změněn na současný název „dětská mozková obrna“.

Etiologie postižení:

- Příčiny prenatální (předporodní):
 - nedostatečné okysličení tkání (anoxie),
 - infekční nemoci matky,
 - toxické vlivy různých chemických látek,
 - úrazy matky,
 - těžká psychická traumata,
 - dědičnost,
 - nedonošenost nebo přenošenost dítěte, apod.
- Příčiny perinatální (porodní):
 - protahovaný porod,
 - asfyxie novorozence,
 - těžká novorozenecká žloutenka,
 - překotný porod pánevním koncem,
 - včasně lůžko,
 - užití množství anestetik, apod.
- Příčiny postnatální (poporodní):
 - těžká infekční onemocnění,
 - zánětlivá onemocnění CNS,
 - průjmovitá onemocnění s toxickými následky pro organismus,
 - hnisavé záněty středního ucha,
 - úrazy hlavy,
 - bronchopneumonie,
 - novorozenecká žloutenka při RH inkompatibilitě, apod.

Klinický obraz DMO se utváří teprve v prvním roce života a diagnóza je z neurologického hlediska jasná obvykle až ke konci prvního roku věku dítěte nebo i později (Renotierová, 2002).

Klasicky je DMO rozlišována na tyto formy mozkové obrny:

1. Spastická DMO:

Forma hemiparetická:

Spastická obrna horní i dolní končetiny jedné poloviny těla s převážným postižením horní končetiny, která bývá ohnuta v lokti, zatímco dolní končetina je napjata tak, že postižený došlapuje na špičku.

Váznou tedy upažení, napřímení v lokti, vytočení předloktí zevně, ohnutí ruky v zápěstí vzhůru směrem ke hřbetu ruky, pohyby palce, rozevření prstů a kroužky vytvářené palcem a jednotlivými prsty. Dolní končetina je volně pohyblivá v kyčelním a kolenním kloubu. Postižené končetiny bývají slabší a kratší, menší bývá i příslušná polovina obličeje. Ve stoji je patrné šikmé postavení pánve (Renotierová, 2002).

Při postižení pravé hemisféry bývá kognitivní kapacita dětí lehce subnormální s převahou verbální složky, při postižení levé hemisféry polovina dětí nemívá žádnou kognitivní poruchu, druhá polovina má sníženou inteligenci do pásma lehké mentální retardace bez rozdílu mezi verbální a názorovou složkou. U nejlehčích případů může být hybnost téměř normální, váznou jen jemné pohyby prstů nebo postižený došlapuje na chodidlo s převahou váhy na špičce. Tato forma DMO vzniká poškozením mozku v oblasti mozkové hemisféry, která je druhostranná vzhledem k postiženým končetinám (Renotierová, 2002).

Forma diparetická:

Spastická obrna projevující se symetrickým postižením obou dolních končetin. Nápadný je nepoměr mezi vzrůstem trupu a dolních končetin, které jsou disproporcionálně kratší. Jejich zkrácení má za následek vadné držení dolních končetin i pánve, která je současně s trupem v předklonu. Zkráceny jsou i přitahovače stehen, proto jsou dolní končetiny v bérkách překříženy. Stehna bývají navíc ve vnitřní rotaci. Hybnost obou dolních končetin je porušená, chůze možná zpravidla s oporou druhé osoby nebo s pomocí berlí. Děti začínají chodit většinou až mezi 3. a 5. rokem. Postižení může být natolik rozličné, že u nejlehčích forem dítě našlapuje jen mírně na špičky, kdežto při těžkém postižení se dítě nemusí naučit chodit vůbec. Diparetická forma vzniká poškozením mozkového kmene, v místech, kde motorické nervové dráhy z obou hemisfér jsou již pohromadě vedle sebe. Mentální schopnosti nebývají poškozené, neboť mozková kůra zpravidla zasažena není (Renotierová, 2002).

Forma kvadraparetická:

Spastická obrna všech čtyř končetin, s převážným postižením dolních končetin (vznik zdvojením formy diparetické) nebo horních končetin (vznik zdvojením formy hemiparetické). Prognóza vzhledem k dalšímu kognitivnímu vývoji je zde nejméně příznivá (Vítková, 1998).

2. Nespastická DMO:

Forma hypotonická:

Projevuje se sníženým svalovým napětím, výraznějším spíše na dolních končetinách. Dle Kapounka (in Renotiérová, 2002) se vyskytuje v kojeneckém věku a kolem třetího roku se mění ve formu spastickou nebo dyskinetickou. V důsledku sníženého svalového napětí, zvláště u kořene končetin, mají děti zvýšený rozsah kloubních pohybů. Stoj je nejistý, o široké bázi, pokud děti chodí, je chůze vrávoravá, nejistá. Nesvedou střídavé pohyby končetin, kroky jsou nestejně, kratší a delší s úchyly do stran (Renotiérová, 2002).

Forma dyskinetická (dříve extrapyramidová):

Vyznačuje se nepotlačitelnými mimovolnými pohyby, které doprovázejí každý pokus o volní pohyb. Jsou to pohyby atetické, choreatické, balistické nebo myoklonické (Vítková, 1998). Tyto pohyby se objevují spontánně, v klidu, nebo se dají vyprovokovat různými podněty (např. náhlým úlekem, bolestivým podnětem, rozčilením, aj.).

- Atetické - pomalé, červovité, pomalé.
- Choreatické - prudké, nečekané, obvykle drobné.
- Balistické - prudké, obvykle celou končetinou o velikém pohybovém rozsahu.
- Myoklonické - drobné pohyby jednotlivých svalů nebo svalových skupin.
- Lordotická dystonie - projevují se při chůzi kroucením trupu jednak kolem vertikální osy, jednak směrem dozadu, takže vzniká nápadná lordóza, a to vše při současném stáčení hlavy.

Mimovolní pohyby se zvětšují při chtěných pohybech, které doprovázejí, ruší jejich provedení a někdy je zcela znemožňují. Občas postihují i svalstvo obličejové, žvýkací, polykací i svalstvo zúčastněné na tvorbě hlasu a řeči. Díky tomu bývá řeč těžko srozumitelná, pomalá, s vyražením slabik či slov. U některé dyskinetické formy DMO nejsou mimovolní pohyby přítomny, nebo jsou jen ojedinělé. Vyskytuje se naopak pohybová chudost při svalové ztuhlosti. Tato forma je ale poměrně vzácná. Příčinou

dyskinetické formy DMO je poškození gangliových buněk v podkorových shlucích mimokorové šedé hmoty mozku (bazálních ganglií), a to nejčastěji těžkou novorozeneckou žloutenkou. Inteligence bývá normální, může být ale sekundárně omezena na podkladě vážného poškození hybnosti (Renotiérová, 2002).

Forma mozečková:

Vyznačuje se snížením svalového napětí a poruchami pohybové koordinace. Jedná se o relativně vzácnou formu, u které je těžké pohybové postižení často společně i s velmi těžkým postižením intelektu. Někteří autoři např. (Lesný, 1989, Kapounek 1988, Říčan, Krejčířová 1997) tuto formu nezařazují mezi ostatní formy DMO, ale považují ji za samostatný syndrom (Vítková, 1998).

2.2 ŽIVOTNÍ STYL OSOB S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

2.2.1 Práva tělesně postižených

Charta práv tělesně postižených vychází z Prohlášení lidských a občanských práv, Všeobecného prohlášení o lidských právech, Evropské konvence lidských práv a Všeobecného zákona o tělesně postižených, vydaného v Paříži v roce 1975. V souladu s těmito dokumenty má každá tělesně postižená osoba stejná práva a povinnosti jako kdokoliv jiný. Je tedy potřebné podporovat každou ekonomickou a sociální politiku, která k právům a povinnostem postižených osob přihlíží.

Tělesné postižení vede k omezení pohybové aktivity a taková osoba se stává ve zvýšené míře závislou na okolním prostředí, na svých blízkých i na celé společnosti. Je proto povinností společnosti napomáhat při integraci těchto našich spoluobčanů do normálního života. Postižení mají plné právo na samostatný a nezávislý způsob života, jaký si sami zvolí. Mají právo začlenit se do společenského života, mají právo na splnění všech svých přání a tužeb. Těm, kteří chtějí žít v domovech s pečovatelskou službou, má být umožněno vybrat si kvalitní domov, kde by byla plně respektována jejich osobnost. Tělesně postižené osoby mohou využívat i soukromé domy či byty a společnost jim musí dát příležitost je přizpůsobit pro pohodlný, nezávislý a bezpečný život.

Odpovědné osoby, které rozhodují o výstavbě domů a bytů, stejně jako výstavbě veřejných komunikací, mají za povinnost vytvářet co nejpříznivější podmínky pro seberealizaci, bezpečnost a sebevědomí postižených osob.

Článek 1

Způsob života - každá tělesně postižená osoba má právo na nezávislý výběr způsobu života a na místa, kde chce žít.

Článek 2

Rodina a okolí - jako každá lidská bytost, tak i tělesně postižená osoba chce milovat a být milována. Má plné právo založit vlastní rodinu, rozvíjet ji a zachovávat a působit na rozvoj rodinných a přátelských vztahů.

Článek 3

Právo na kvalitní a kvalifikovanou pomoc - každá tělesně postižená osoba má právo na kvalitní a kvalifikovanou pomoc. Přátelský vztah mezi osobou, která pomoc poskytuje, a osobou, která ji přijímá, musí být založen na vzájemném respektu důvěře a úctě.

Článek 4

Právo na lékařskou péči - postižená osoba má právo na výběr lékaře, který má pečovat o její zdraví. Má právo na pravidelnou informaci o osobní zdravotní situaci a podílet se na všech rozhodováních o sobě.

Článek 5

Bydlení a okolí - postižená osoba má plné právo sama se rozhodnout, žít a bydlet v místě, odpovídajícím jejím požadavkům a potřebám.

Článek 6

Právo na technickou pomoc - tělesně postižená osoba má právo na úplné financování technického vybavení a pomoci nutné pro nezávislý život.

Článek 7

Účast na společenském životě - tělesně postiženým osobám musí být umožněna komunikace, pohyb a přístup ke společnosti, vzdělání, úřadům, ekonomickým a profesním aktivitám i k aktivitám ve volném čase a ve sportu.

Článek 8

Každá tělesně postižená osoba má právo na dostatečný příjem pro zajištění svého pohodlí a spokojeného života.

Závěr

Tělesně postižené osoby, asociace, sdružení a svazy by měly sjednotit své úsilí pro zlepšení vzájemného poznávání a pro to, aby se lépe domohly zajištění svých základních lidských práv, jimiž jsou:

Právo na to, být odlišný.

Právo na důstojný a odpovídající způsob života.

Právo na integraci do společnosti.

Právo na svůj názor a na jeho splnění.

Právo na rovnoprávné občanství a na nezávislý výběr způsobu života i místa žití.

Chartu práv a povinností tělesně postižených vydala francouzská Organizace tělesně postižených (Assotiation des Paralyses de France - APF) (MPSV, 2005, online).

2.2.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Lidem se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce. V souvislosti s touto problematikou je nutné znát následující pojmy.

Pracovní rehabilitace - souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce a hradí náklady s ní spojené. Úřad práce v součinnosti s osobou se zdravotním postižením sestaví individuální plán pracovní rehabilitace.

Příprava k práci - zapracování osoby se zdravotním postižením na vhodné pracovní místo na základě dohody s úřadem práce. Příprava k práci může být prováděna s podporou asistenta. Tato příprava trvá nejdéle 24 měsíců.

Specializované rekvalifikační kurzy - jsou uskutečňovány za stejných podmínek jako ostatní rekvalifikace.

Chráněné pracovní místo a chráněná pracovní dílna - chráněné pracovní místo je pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Chráněné pracovní místo musí být provozováno po dobu nejméně 2 let ode dne sjednaného v dohodě. Chráněná pracovní dílna je pracoviště zaměstnavatele, kde je zaměstnáno nejméně 60 % zaměstnanců se zdravotním postižením.

Příspěvky pro zaměstnavatele - Úřad práce může poskytnout příspěvek zaměstnavateli na vytvoření chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny. Zaměstnavateli, který provádí na svém pracovišti přípravu k práci osob se zdravotním

postižením, může úřad práce uhradit náklady na přípravu k práci těchto osob. Zaměstnavateli zaměstnávajícímu více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.

Povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením – zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru jsou povinni zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši 4 % z celkového počtu svých zaměstnanců. Způsoby plnění, tj. zaměstnávání v pracovním poměru, odběr výrobků a služeb nebo odvod do státního rozpočtu, jsou považovány za rovnocenné a lze je vzájemně kombinovat.

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

Právní předpisy:

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“)

Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „vyhláška“)

Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením upravuje:

příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku, průkaz osoby se zdravotním postižením a některé benefity, které z něj vyplývají.

Kompetence:

krajské pobočky Úřadu práce České republiky (dále jen „krajské pobočky ÚP“),

Ministerstvo práce a sociálních věcí – odvolací orgán.

Oprávněné osoby:

Nárok na příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku a na průkaz osoby se zdravotním postižením mají při splnění podmínek následující osoby:

- a) osoba, která je na území ČR hlášena k trvalému pobytu nebo která má na území ČR trvalý pobyt,
- b) osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany,
- c) cizinec bez trvalého pobytu na území ČR, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu,
- d) občan členského státu EU, pokud je hlášen na území ČR k pobytu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplývá-li mu nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu EU,

e) rodinný příslušník občana členského státu EU, pokud je hlášen na území ČR k pobytu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplyvá-li mu nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu EU,

f) cizinec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu EU, pokud je hlášen na území ČR k dlouhodobému pobytu, a to, pokud má bydliště na území ČR. Bydliště je vyjádřením spjatosti s ČR.

Příspěvek na mobilitu je opakující se nároková dávka, která je určena osobě starší 1 roku:

- která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace (nebo - které byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně, a to po dobu platnosti průkazu ZTP nebo ZTP/P, nejdéle do 31. 12. 2015),

- která se opakovaně se v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována,

- které nejsou poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče,

- z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby uvedené v předchozí odrážce.

Výše dávky: 400 Kč měsíčně.

Příspěvek na zvláštní pomůcku. Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má: těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, těžké sluchové postižení, těžké zrakové postižení.

Tam, kde je pomůckou motorové vozidlo, má nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci.

Okruh zdravotních postižení odůvodňují přiznání příspěvku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že:

- Osoba je starší 3 let (motorové vozidlo, úprava bytu), 15 let (vodící pes), 1 roku (všechny ostatní pomůcky).

- Zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsluhu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání nebo ke styku s okolím.
- Osoba může zvláštní pomůcku využívat.
- Zvláštní pomůcka není zdravotnickým prostředkem, který je plně hrazen z veřejného zdravotního pojištění anebo je osobě zapůjčen příslušnou zdravotní pojišťovnou. Také nesmí jít o zdravotnický prostředek, který nebyl osobě uhrazen z veřejného zdravotního pojištění nebo zapůjčen zdravotní pojišťovnou z důvodu nedostatečné zdravotní indikace.
- Pokud je pomůckou motorové vozidlo, je také podmínkou, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být vozidlem převážena.
- Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek, na které je dávka určena, je obsažen ve vyhlášce. Příspěvek se poskytuje i na pomůcku, která ve vyhlášce uvedena není, a to za podmínky, že jí krajská pobočka ÚP považuje za srovnatelnou s některou z pomůcek, která ve vyhlášce uvedena je.

Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku:

Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením rozlišuje, zda se jedná o pomůcku v ceně do nebo přes 24 000 Kč a speciální úpravu má pro motorové vozidlo.

Na pořízení zvláštní pomůcky v ceně nižší než 24 000 Kč se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytne jen osobě, která má příjem (příjem s ní společně posuzovaných osob) nižší než 8násobek životního minima jednotlivce nebo životního minima společně posuzovaných osob. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku se stanoví tak, že spoluúčast osoby činí 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1 000 Kč. Z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména žádali osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky v ceně do 24 000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout, i když příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných přesahuje výše uvedený násobek životního minima.

Výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než 24 000 Kč, se stanoví tak, že spoluúčast osoby činí 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky. Jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti, krajská pobočka ÚP určí nižší míru spoluúčasti (s přihlédnutím k míře využívání

zvláštní pomůcky, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům), minimálně však 1 000 Kč.

Výše příspěvku na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných a celkovým sociálním a majetkovým poměrům. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) činí 200 000 Kč.

Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350 000 Kč, v případě příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení schodišťové plošiny. Součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč, pokud v této době byl poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení schodišťové plošiny (MPSV, 2013, online)

2.2.3 Vzdělání

„Právo na vzdělání a rovný přístup k němu stanoví Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky (1993), i Úmluva o právech dítěte (1989). Koncem roku 2006 přijala OSN Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, které kromě jiného garantuje lidem s postižením právo na život v přirozeném prostředí (článek 19) a vládám zemí, jež se k ní připojily, ukládá zajistit na všech úrovních inkluzivní vzdělávací systém (článek 24). Česká republika spolu s další asi stovkou států úmluvu podepsala a v červnu 2009 je schválila Poslanecká sněmovna (ratifikace proběhla 28. září 2009)“ (Uzlová, 2010, s. 14).

Začleněním dítěte se zdravotním postižením do běžné školy v České republice zmiňuje Vyhláška č. 291/1991 Sb., o základních školách. V roce 1994 by přijat Metodický pokyn MŠTMT o integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školních zařízení. V této době byly děti s těžkým zdravotním postižením osvobozeny od povinné školní docházky. Přijetím Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který platí od 1. ledna 2005, v tomto zákoně možnost osvobození od povinné školní docházky už nenajdeme. Důležitým dokumentem o vzdělávání dětí, žáků, studentů se zdravotním postižením je Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských službách ve školách a školních poradenských zařízeních. Tyto poradenské služby jsou bezplatné. Od 1. ledna 2007 platí Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve kterém najdeme ustanovení týkající se sociální služby osobní

asistence (§ 39). Tato služba může významně podpořit začlenění dětí se zdravotním postižením do běžných škol, ale také při zájmové činnosti mimoškolních aktivit.

Integrace a inkluze jsou pojmy, které se začaly objevovat v souvislosti s otevřením prostoru pro uplatnění lidských práv a se změnou v chápání a přístupu k postižení. Řada autorů je vnímá a definuje rozdílně.

Integrace – v doslovném překladu z latiny znamená znovu vytvoření celku. Užívá se v různých oblastech ve smyslu sjednocení, ucelení, začlenění, zapojení aj. Setkáváme se s nimi v psychologii, pedagogice, sociologii aj. Zaměřuje se na potřeby jedince se znevýhodněním, které se snaží naplnit např. změnou prostředí, speciálním vzdělávacím programem pro žáka s postižením.

Inkluze - vnímá se jako vyšší stupeň integrace, vyšší kvality. Týká se všech žáků, nejen těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby, ale také rodičů, pedagogů, asistentů aj. Zaměřuje se na potřeby všech vzdělávaných, na celkovou změnu atmosféry ve škole, kvalitní výuku pro všechny žáky i pedagogy. Podstatou inkluze je poskytnout kvalitní vzdělání nezávisle na jejich schopnostech, individuálních zvláštích, znevýhodnění nebo nadání. Dále pro inkluzi je charakteristické podpora kooperace, komunikace a respekt k různosti.

Inkluzivní prostředí - místo nabízející dostatek podnětů pro rozvoj, vzájemnou komunikaci a kooperaci, je otevřená, tolerantní a respektující jinakost. Lidé se učí žít společně, být vnímaví k potřebám druhých, pomáhat, kde je to zapotřebí.

Inkluzivní vzdělání - poskytnutí kvalitního vzdělání na co nejvyšší úrovni nezávisle na míře jejich schopností, nadání nebo znevýhodnění. Důraz je kladen na dostupnost pro každého. Rozdílné vzdělávací potřeby jsou naplňovány pomocí individuálních vzdělávacích programů.

Inkluzivní škola - ke vzdělání je důležitý kladný postoj školy, vstřícnost, otevřenost, připravenost prostředí, odborná vybavenost a pozitivní přístup pedagogických pracovníků. Jejich ochota vzdělávat se zkoušet nové věci. Využívají se takové formy, při kterých je různorodost kolektivu výhodou a přínosem. Žáci se vzájemně doplňují a inspirují k dosažení osobního maxima (Uzlová, 2010).

2.3 SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ AKTIVITY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Pohybové aktivity

Pomáhají nejen ke stabilizaci a zlepšování zdravotního stavu, ale i k uvolnění napětí. Vhodnou formou usměrňují a vybíjí agresivitu, která se objeví v náročnějších životních situacích. Proto má i zvláštní význam pohyb u lidí s jakýmkoliv postižením. Pohybové aktivity mohou mít různé formy od volných her až po sportovní činnost, mají i různé funkce např. rehabilitační a relaxační, ale i komunikační. U některých stupňů postižení může jít dokonce o jediný komunikační prostředek. Cvičení pomáhá zlepšovat škálu pohybových možností, koordinaci, hrubou a jemnou motoriku a tím v praktickém životě usnadnit soběstačnost při fyzických úkonech. Při různých akcích se jedná o možnosti společných aktivit s ostatními lidmi, společných zážitků, navazování vztahů a získávání nových přátel. Mimo tělesnou výchovu existuje nesčetně forem pohybových aktivit. Vycházky, cvičení a hry venku i v tělocvičně, plavání, jízda na kole, pobyt v letní a zimní přírodě, ale i kontakt se zvířaty. Může to být kůň, kde si postižený koně hladí, čistí, pak na koni i jezdí. Dále pes, kočka aj., kde vznikne jakýsi vztah, touha se starat (Karásková, Hanelová, 2002).

Pohybové aktivity mají významnou roli v rozvoji osobnosti každého. Pohyb je prostředkem sebevyjádření, interakce s materiálním a sociálním prostředím, prostředkem poznání sám sebe. Všichni se potřebují odreagovat, uvolnit se, vybit nahromaděnou energii. Pohybové aktivity tak zajišťují uspokojení těchto potřeb a mohou se stát zpestřením či zábavou (Karásková, 2003).

Pohyb je spouštěč procesů, které jsou řízené mozkiem a pro ten jsou důležité tři lokality (mozková kůra, mozkový kmen a mozeček). Impulzy pro jednotlivé cílené pohyby vychází z mozkové kůry velkého mozku. Pro diferencované pohyby slouží nepodmíněné pohybové podněty z mozkového kmene procházející extrapyramidovými nervovými drahami. Mozeček zajišťuje důležité funkce jako pohybovou koordinaci a jemnou diferenciaci pohybů. Každé dítě se učí při pohybu a pohybem. Získané zkušenosti slouží jako východisko pro další učení. Proto jsou děti s pohybovým postižením obecně omezeny ve svých možnostech, aby získávaly vlastní zkušenosti ze svého prostředí, a tak se optimálně rozvíjely (Vítková, 2004).

Pohybové schopnosti - dle Čelikovského (in Vilímová, 2002) se pohybovými schopnostmi rozumí souhrn vnitřně integrovaných a relativně samostatných dispozic

subjektu, potřebných ke splnění pohybového úkolu. Řadíme mezi ně schopnosti silové, rychlostní, vytrvalostní, obratnostní a pohyblivostní.

Tělesná výchova je cílevědomá výchovná a vzdělávací činnost působící na tělesný a pohybový vývoj člověka, upevňování jeho zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a pohybové výkonnosti, na získání základního teoretického i praktického tělovýchovného vzdělání, na utváření trvalého vztahu člověka k pohybové aktivitě (Vilímová, 2002).

Sport

Odvozeno z latinského *disportare* v překladu jakákoli činnost zaměřena na rozptýlení a zábavu, tělesnou či duševní. Obvykle označována pohybová (fyzická) aktivita provozovaná podle určitých pravidel a zvyklostí, jejíž výsledky jsou navíc měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož sportovního odvětví (Wikipedia, 2012, online).

Forma tělesné výchovy, ve které je pohybová činnost prováděna formou závodní (soutěžní). Závodníci se snaží dosáhnout svého nejlepšího výkonu nebo vítězství nad soupeřem, při dodržování určitých, většinou mezinárodních pravidel (Srdečný, 1980).

Dle Mlatečka (in Hodaň, 1997) sport charakterizujeme jako spontánní uspokojování pohybových a výkonových potřeb jedince, seberealizace psychická a sociální, snaha dosažení nejvyššího výkonu.

Sportem rozumíme cílevědomou organizovanou pohybovou aktivitu, která je individuálně zaměřená k dosažení vrcholového, výkonnostního či vrcholového sportu, lze ji využít u sportovních výkonů v regulární soutěži. Je hrou rovnocenného boje pro aktivní účastníky a podívanou pro diváky (Hroza in Hodaň, 1997).

U začínajících resp. výkonnostních sportovců lze hovořit o sportu jako o záležitosti volného času. Vrcholoví sportovci využívají volný čas k regeneraci sil, novému tréninkovému procesu atd.

Dosahované úrovně sportu rozdělujeme:

- Vrcholový sport, který je zaměřen na dosahování absolutně nejvyšších výkonů. Bývá uskutečňován v nejvyšších národních a mezinárodních soutěžích. Vzhledem ke své náročnosti již nemůže být sférou volného času. Okruh účastníků je omezen úrovní jejich předpokladů.

- Výkonnostní sport je zaměřen na dosahování relativně nejvyšších výkonů na úrovni nižších národních soutěží. Je částečně vykonáván ve volném čase. Účastníky výkonnostního sportu dělíme na dvě kategorie. Kategorie dorůstajících sportovců, tvořící zálohu vrcholového sportu a kategorie sportovců, kteří již přešli přes vrchol své výkonnosti, ale stále jsou schopni se sportu věnovat.

- Sportovní výchova mládeže je zaměřená na výběr talentů a jejich přípravu k vrcholovému či výkonnostnímu sportu. Příprava je pochopitelně ve volném čase sportovce (Hodaň, 1997)

Aktivní sportovní činnost je jádrem sportu, které se řadí do celkového systému vzdělávání a výchovy, je tedy oblastí, která plní funkci nesporně významnou. Aktivní sportovní činnost má svou vnitřní strukturu, která se skládá se z těchto částí:

- Sport dětí a mládeže, tato sportovní činnost se dá chápat jako určitý prostředek k zajištění normálního vývoje organismu a osobnosti jedince. Významně se podílí na formování mladé generace a pokládání základů pro budoucí sportovní specializace.

- Sport dospělých je přirozeným pokračováním sportovní výchovy dětí a mládeže, ale plní poněkud odlišné funkce, které se dělí na dvě větve: výkonnostní sport a zdravotně- rekreační sport. Výkonnostnímu sportu se věnují jedinci, u nichž se v mládí projevil určitý předpoklad k vyššímu sportovnímu výkonu (nadání, talent) a kteří se prostřednictvím tréninku a soutěží plně vyžívají a seberealizují. Výkonnostní sport má také velký význam k udržení dobré kondice až do staršího věku. Zdravotně- rekreační sport slouží především k cílevědomému získávání a udržení dobré kondice. Dále k uspokojování biologických i sociálních potřeb a zájmu lidí, je pro ně zdrojem zábavy a potěšení. Převážně se mu věnují lidé, kteří nemají předpoklad k dosažení výkonnostní úrovně a lidé středního, staršího věku a bývalí sportovci.

- Sport vrcholový je zaměřen na dosahování vrcholových výkonů národní a mezinárodní úrovni a k určité reprezentaci států, plní tedy funkci politicko-propagační. Vybraný talentovaný jedinec podřídí veškerý svůj životní režim dočasně sportovnímu tréninku a přípravě k soutěžím (Chaloupka, 1976).

2.3.1 Sport osob zdravotně postižených

Původně byl sport zdravotně postižených vnímán jako součást rehabilitace, až později se do popředí dostaly širší zdravotní i sociálně - psychologické aspekty, v návaznosti na moderní pojetí společnosti, kdy plnohodnotnou součástí jsou i ti, kteří se liší od „průměru“ či „normy“ (Heller, 1996).

Sport pro zdravotně postižené je třeba definovat jako sportovní disciplíny, kterých se účastní jen závodníci s určitým lékařsky ověřeným zdravotním postižením. Pravidla těchto disciplín a hodnocení dosažených výsledků jsou ve srovnání s obdobnými disciplínami pro nepostižené osoby modifikovány. Hodnotí se nejen dosažené výsledky v jednotlivých sportovních disciplínách, ale také odděleně kategorie podle stupně a charakteru postižení tak, aby samo postižení nezpůsobovalo podstatné znevýhodnění či naopak zvýhodnění jednotlivých závodníků. Některé druhy sportu jsou pro zdravotně postižené zcela specifické (závody na vozíku, volejbal vsedě, apod.) nebo je při nich používána speciální výstroj (například stabilizátory pro jednoohé lyžaře apod.) (Heller, 1996).

Fyzická, psychická i sociální pozitiva sportu tělesně postižených směřují k tvorbě aktivního individuálního životního stylu a napomáhají tak integraci, to znamená plnohodnotnému návratu do společnosti a případně i ke sportu, kterému se jedinec věnoval před vznikem postižení (Heller, 1996).

2.3.2 Sport vozíčkářů

Zásadní a výchozí význam v komplexní péči o vozíčkáře má léčebná rehabilitace, která bohatě využívá prostředků tělesné výchovy a sportu. Je nesporné, že vozíčkáři potřebují pěstovat tělesnou výchovu a sport stejně nutně jako zdravá populace, k udržování optimální fyzické a psychické kondice. Ke zlepšení, respektive udržení fyzické kondice využívají vozíčkáři všech dostupných forem a prostředků tělesné výchovy a sportu modifikovaných s ohledem na pohyb v invalidním vozíku (Kábele, 1992).

Základní cíle tělesné výchovy a sportu vozíčkářů: rozvoj základních pohybových schopností a dovedností, jako jsou obratnost, síla, vytrvalost, udržení rovnováhy, prostorová orientace, rychlost reakce, bravurní zvládnutí jízdy na vozíku ve smyslu

„vozíku jako součásti těla“, manuální zručnost, hygienické návyky. Mezi cíle pohybových aktivit a sportu rovněž patří:

- Osvojení žádoucích regeneračních a kompenzačních metod, psychorelaxační techniky, automasáž, kompenzační cvičení, posilování, strečink.
- Formování psychických vlastností, volního úsilí, schopnost koncentrace, zvládnání emocí, adaptace a kooperace, vyrovnávání se s konfliktními situacemi, kompenzace pocitů méněcennosti.
- Překonávání sociálních bariér, přijetí sociálních rolí, navazování kontaktů uvnitř subpopulace zdravotně postižených, společenské kontakty zdravých a postižených, pozitivní příklad pro dosud nesportující vozíčkáře, možnost výměny zkušeností a informací, propagace dosažených výsledků, sportovní diváctví.
- Předcházení vzniku takzvaných civilizačních chorob například z nedostatku pohybu, nevhodné životosprávy (pití alkoholu, kouření či ignorování racionální výživy), z časté neurotizace, z vlivu stresogenních faktorů (Kábele, 1992).

Bez nadsazení lze říci, že tělesná výchova a sport přispívají k možnosti žít plnohodnotný život včetně aktivního zapojení do pracovního procesu, rodinného a společenského života.

Sportovní úspěšnost vhodně kompenzuje pocity méněcennosti, zbytečnosti a poruchy seberealizace. Je zřejmé, že tělesná výchova a sport umožňují společnou participaci zdravých a postižených. Tato skutečnost je zvláště čitelná v praxi školní tělesné výchovy, kde vozíčkáři nejsou osvobozováni či nějakým způsobem zvýhodňováni nebo diskriminováni ve srovnání se zdravými spolužáky. V rámci hodin tělesné výchovy a činnosti sportovních kroužků společně cvičí a sportují zdraví i postižení (Kábele, 1992).

2.3.3 Zdravotní klasifikace vozíčkářů

Jejím účel je umožnit co možná největšímu počtu vozíčkářů zapojit se do sportovní činnosti. Klasifikační systém vyrovnává rozdíly vzniklé různým stupněm postiženého vozíčkáře. Každá sportovní disciplína má své klasifikační zvláštnosti, které jsou odrazem vývoje daného sportu, jeho charakteristiky a změn v taktice a strategii příprav. Klasifikace může být mezinárodní, národní a permanentní. Národní a mezinárodní ověřuje vždy do dvou let, způsoby přezkoušení mohou být různé, svalovým testováním počínaje a sledováním v průběhu soutěží konče.

Permanentní testování může sportovci udělit mezinárodní komise na základě opakovaně shodné klasifikace v průběhu čtyř let. Míra postižení je stabilizována.

Nejdůležitějšími faktory klasifikace:

1. Testování svalové síly
2. Proprioceptivní vnímání
3. Udržení rovnováhy v sedu
4. Spastické - křečovitě stažení svalů
5. Mírná fixace k vozíku
6. Deformace kloubů a kostí
7. Umělé vyvolání znehybnění končetin nebo kloubů
8. Používání kompenzačních pomůcek
9. Tréninkový efekt (Kábele, 1992)

Testování svalové síly - test podle Danielse a Worthingama (1980). Posuzuje se svalová výkonnost od 0- 5.

0 - žádná volní koncentrace

1 - slabá koncentrace bez pohybu končetin

2 - koncentrace s velmi slabým pohybem ne proti směru gravitace

3 - kontrakce s celým pohybem proti gravitaci

4 - koncentrace s plným rozsahem pohybu

5 - koncentrace normální síly s celým rozsahem pohybu proti odporu

Proprioceptivní vnímání - používá se u sporných případů. Testuje se úroveň přijímání podnětů ve snaze ověřit míru postižení.

Udržení rovnováhy v sedu - hodnotí se ohýbání a otáčení trupu, napřímení trupu, otáčení horní končetiny směrem k palci, otáčivý pohyb ruky a předloktí palcem dolů. Nejobvyklejší způsob je testování v sedu na hraně stolu s pokrčením nohou v kyčli a koleni a s oporou nohou jako na vozíku. Rovnováhu hodnotíme na pětistupňové stupnici.

1. Normální - udržení bez pomoci rukou i proti velkému tlaku.

2. Dobrá - udržení proti střednímu tlaku, je schopen volně a rychle pohybovat pažemi, rovnováhu udrží s minimálním úsilím.

3. Méně dobrá - udržení i proti mírnému tlaku, vypomáhá si rukama.

4. Slabá - udržení za pomoci pohybů hlavy a ramen, při minimálním odporu rovnováhu ztrácí.

5. Nulová - nedosáhne sedu, ani se v něm neudrží bez opory o paže.

Spasticita - obvykle sportovce znevýhodňuje, kvůli křečovitému stažení svalů, kdy musí aktivitu přerušit nebo postiženou končetinu fixovat k vozíku, což je v rozporu s pravidly. Výhoda při plaveckých obratech, je třeba sledovat sportovce v konkrétních disciplínách.

Fixace k vozíku - fixace nohou nebo trupu k vozíku může zlepšit výkonnost či obratnost vozíčkáře. V průběhu vývoje klasifikace se často měnilo, zda-li povolit či nepovolit fixaci. V současnosti se přiklání k pravidlům sportu.

Deformace kloubů a kostí - kosti i klouby jsou v důsledku zranění zdeformovány, což ovlivňuje klasifikaci. Znamená to, že je-li hráč sledován v soutěži, je třeba zvažovat vliv zlomeniny na výkon.

Uměle vyvolané znehybnění končetin a kloubů (Artrodéza) - má podstatný vliv na testování svalů. Znehybnění mění funkčnost končetiny a promítá se do sportovního výkonu. Na jedné straně sníží pružnost, ohebnost, ale na druhé straně zlepší rovnováhu.

Používání kompenzačních pomůcek - vozíčkář užívá různé protetické pomůcky, které pravidla povolují. Z klasifikačního hlediska platí, že chtějí-li sportovci s těmito pomůckami soutěžit, musí být s nimi i testováni.

Tréninkový efekt - klasifikace by měla primárně vycházet z neurologického nálezu a ne z úrovně pohybových schopností a dovedností.

Jak již bylo řečeno, každý sport má svůj klasifikační systém, který vychází z určitého klasifikačního modelu. Ten je základem pro většinu vozíčkářských sportů. Postižení se rozděluje podle výše míšní léze (poruchy) a dělí je na quadruplegiky (skupina 1A, 1B, 1C) a paraplegiky (skupina 2 - 5) (Kábele, 1992)

Quadruplegie:

1A - léze v oblasti horních segmentů krční míchy (C4 - C6). Dle svalového testu musí síla tricepsu být menší než stupeň tři.

1B - léze v oblasti krční míchy (C7). Dle svalového testu síla tricepsu 4 až 5, flexe a extenze v zápěstí.

1C - léze v oblasti dolních segmentů krční míchy (C8 - T1). Dle svalového testu síla tricepsu 4 až 5, flexe a extenze zápěstí i prstů, porucha jemné motoriky rukou.

Paraplegie:

Skupina 2 - léze v horní hrudní míchy (Th1 - Th5). Žádné funkční břišní svaly, dolní mezižeberní svaly, žádná nebo slabá rovnováha trupu v sedu.

Skupina 3 - léze v oblasti střední hrudní míchy (Th6 - Th10). Dobré horní břišní svaly, žádné funkční dolní břišní svaly, extenzory dolní části trupu. Slabá či méně dobrá rovnováha v sedu.

Skupina 4 - léze v oblasti dolních segmentů hrudní míchy a horních segmentů bederní míchy (Th11- L3). Dle svalového testu kvadriceps 0 - 2, dobré břišní a zádové extenzory, částečně funkční flexory a adduktory kyčle, méně dobrá až dobrá rovnováha v sedu.

Skupina 5 - léze v oblasti dolních segmentů bederních mích a sakrální krajiny (L3 - S2). Dle svalového testu kvadriceps 3 - 5, dobrá až normální rovnováha v sedu (Kábele, 1992).

2.3.4 Pomůcky pro „vozíčkáře“

Podle nejstarší písemně dochované zprávy byl prvním uživatelem vozíku, resp. křesla na kolech, zdravý člověk. Tímto člověkem byl lord D'Aubigny, jemuž měl vozík sloužit k usnadnění pohybu.

Teprve ve 20. století začali vozík používat i osoby postižené ochrnutím nebo deformacemi dolních končetin. Užívání vozíku zavedlo postižené do světa zdravých lidí, neboť jim pomohlo lépe se orientovat ve společnosti, zvýšila se jejich nezávislost na pomoci druhých. Narostla také možnost navazování sociálních i pracovních kontaktů a tím se zákonitě zvýšila možnost účastnit se na životě společnosti (Kábele, 1992).

Obrázky jednotlivých druhů vozíků viz Příloha č.1.

Standartní mechanické vozíky

Jsou určen pro osoby s výrazně sníženou pohyblivostí dolních končetin, současně však musí mít v dostatečné míře zachovanou schopnost pohybovat se na vozíku silou svých rukou. Typ vozíku je nutno volit v závislosti na tělesných proporcích a charakteru postižení, ale i s ohledem na pomínky, v nichž bude vozík provozován.

Aktivní a sportovní vozíky

Sportovní vozíky mají tenkostěný, odlehčený rám s vysokou tuhostí, odolností a velmi nízkou hmotností. Kombinace materiálu zajišťuje vysokou nosnost vozíku (až 125 kg). Jeho minimální hmotnost je v rozmezí od 4,2 až 8,9 kg. Konstrukce vozíků klade též velký důraz na jejich snadné skládání a manipulaci s nimi.

Dětské vozíky

U těchto vozíků jsou použity stejně špičkové materiály, jako u vozíků pro dospělé, což umožnilo u nejmenších typů dětských vozíků dosáhnout váhy pouhých 3,52 kg. Jsou vyrobeny tak, aby je dítě mohlo řídit samo. Nejmenší vozík se vyrábí pro děti již od deseti měsíců věku.

Elektrické vozíky

Jsou určeny pro osoby, které se nemouhou pohybovat kvůli postižení dolních končetin a zároveň oslabení rukou. Nejsou tedy schopni vozík řídit za pomoci rukou, ale postižení by mělo dovolovat alespoň ovládání elektrického zařízení.

Dětské elektrické vozíky

Vozík je vhodný pro děti od 4 let s hmotností do 55kg. Vhodný v interiéru, ale i na nerovném terénu.

Doplňky k vozíkům - Speciální systémy ovládání

Ovládání bradou, dechem, bezdotykové ovládání, nožní ovládání, ovládání tlačítka, ovládání minijoystickem - je určen pro osoby, kteří vyvinou jen velmi malou sílu.

Skútry

Vhodný doplněk pro tělesně postižené, usnadnění každodenní činnosti, rychlá přeprava. Dle typu skútru je možné na jedno nabití urazit 25 - 35km. Jejich rychlost je nastavitelná maximální 15km/h. Nosnost se pohybuje od 130 - 160kg.

Kočárky pro postižené

Kočárky jsou konstruovány podle potřeb postižení, jsou stavěny tak, aby se mohly přizpůsobit růstu dítěte.

Polohovací postele

Jsou určeny pro osoby, které jsou dlouhodobě upoutány na lůžko. Změna polohy ležícího je vhodná nejen ze zdravotních důvodů (snižuje riziko vzniku otlaků a zlepšuje prokrvení tělních partií), ale umožňují snadnější vykonávání každodenní činnosti.

Antidekubitní sedačky (proti otlakům)

Výrazně zvětšují plochu, na níž se rozkládá váha uživatele, především rozkládají váhu zcela rovnoměrně po celé sedací partii. Důležitá je především prevence nebo léčba dekubitů (otlaků). Pomáhají prokrvit části těla, které jsou dlouhodobě zatíženy. Sedačku lze použít na vozíku i na běžné židli, nebo i venku v chladu.

Chodítka

Jsou určena osobám se sníženou hybností dolních končetin, případně i sníženou stabilitou (senioři), jako pomůcku při chůzi, aby nebyla kladena velká zátěž na nohy. Chodítka mohou být pevná, pohyblivá nebo s různě velkými kolečky, s oporou pro ruce či chodítka podpažní.

Dětská chodítka

Jako u chodítek pro dospělé, jsou chodítka pevná, pohyblivá nebo s různě velkými kolečky. Lehká konstrukce, výška opěrného madla je stavitelná. Automatické brzdy na kolech zabraňují nežádoucímu zpětnému pohybu.

Berla a hole

Slouží k odlehčení zátěže dolních končetin, případně ke zvýšení stability. Je však zapotřebí síly v zápěstí, kde tato síla chybí, je třeba užívat tzv. francouzských berlí, které podepírají paži i v předloktí.

Toaletní židle a vozíky

Slouží k vykonávání tělesných potřeb mimo prostor WC. Sprchovací židle a vozíky usnadňují provedení osobní hygieny ve sprše. Toaletní pomůcky neumožňují jejich použití i pod sprchou. Tyto pomůcky jsou označeny jako toaletní a sprchovací či pouze sprchovací.

Nástavce na WC

Jsou určeny ke zvýšení dosedací plochy toaletní mísy. Usnadňují vstávání z toalety zejména osobám se sníženou hybností dolních končetin a kloubů.

Sedačky do van a do sprchy

Slouží k usnadnění provádění osobní hygieny. Lze je rozdělit do tří skupin. 1. Sedačky, které se pokládají přes horní okraj vany a jejich sedací plocha je tak umístěna na úrovni horního okraje vany. 2. Sedačky, které se zavěšují na horní okraj vany, ale jejich sedací plocha je podvěšena pod horní okraj v různé výšce nade dnem vany. 3. Sedačky, které se umísťují na dno vany a v případě potřeby je lze použít i jako stupínek při výstupu z vany. Sedačky do sprch jsou buď upevněné na zdi sprchového koutu a jsou klopné nebo jsou to samostatné stoličky.

Koupelnová toaletní madla

Slouží jako opora při usedání a vstávání z toalety, při vstupu do vany nebo sprchového koutu. Máme různé druhy madel, pevné, sklopné, s držákem na ručník, lomené, rohové atd.

Vanové zvedáky

Umožňují osobám se sníženou pohyblivostí, aby samy nebo za pomoci asistence druhé osoby mohly pohodlně provést osobní hygienu ve vaně. Zvedáky umožňují snadné spuštění na dno vany, polohování uživatele ve vaně a opětovné vyzdvižení. Elektrický zvedák slouží též k přemístování imobilních osob z postele na vozík, na WC, do koupelny, do auta apod.

Schodolez, schodišťové plošiny, přenosné rampy

Tato pomůcka slouží vozíčkářům k překonávání architektonických bariér - schodišť. Rampy můžeme použít jako nájezd vozíku do zadních dveří osobního auta.

Pomůcky denní potřeby

Zouvák na boty, navlékač ponožek, mycí houba s rukojetí, kartáč na chodidla, hřeben na vlasy s rukojetí, držák na knihu, otvírák konzerv, příbory s anatomickou rukojetí, podavače, atd., pláštěnky, fusaky, IP table, Tašky na vozík (Ortoservis, 2012, online).

3 CÍLE PRÁCE, ÚKOLY PRÁCE A ODBORNÉ PŘEDPOKLADY

3.1 Cíl práce

Zjištění a porovnání možností pohybových a sportovních aktivit mezi osobami s tělesným postižením a osobami bez postižení v Českých Budějovicích.

3.2 Úkoly práce

- Vyhledání sportovišť
- Zkontaktování a vedení rozhovoru
- Škálování
- Utřídění dat
- Stanovení výsledků
- Doporučení do praxe

3.3 Odborné předpoklady

Předpoklad č. 1:

Předpokládám, že v Českých Budějovicích nebude dostatek možností sportovních aktivit pro osoby s tělesným postižením.

Předpoklad č. 2:

Předpokládám, že v Českých Budějovicích bude dostatek možností sportovních aktivit pro osoby bez postižení.

4 METODOLOGIE

Na začátku této kapitoly jsem si dovolila uvést přehlednou tabulku ČSÚ o četnosti zdravotně postižených obyvatel v Českých Budějovicích a jejich rozložení v jednotlivých druzích postižení. V Českých Budějovicích přibližně žije 95 000 obyvatel z toho přibližně 15 000 obyvatel se zdravotním postižením. Četnost jednotlivých typů postižení je znázorněná v tabulce za celou ČR a Správní obvod obce s rozšířenou působností v Českých Budějovicích (SO ORP ČB).

Zdravotní postižení	Četnost za ČR (abs.)	Četnost za SO ORP ČB (abs.)
Mentální	36 057	532
Tělesné	1 85 989	2 743
Zrakové	29 547	436
Sluchové	25 242	372
Vnitřní	1 93 195	2 849
Kombinované	5 05 010	7 447
Duševní	43 275	638
celkem	1 018 315	15 017

Zdroj: ČSÚ, 2008 a vlastní propočty

Z výsledků šetření zdravotně postižených osob ČSÚ vyplývá, že četnost typů postižení zahrnuje všechny definované stupně postižení (tj. lehké, střední, těžké a velmi těžké), přičemž těžké a velmi těžké formy představují cca 40 % všech typů postižení. Webové stránky Odboru sociálních služeb Magistrátu Českých Budějovic nalezneme na adrese: (<http://rpss.c-budejovice.cz>).

4.1 Využití metod

Pro zpracování práce byly použity tyto metody:

- Analýza odborné literatury vztahující se k dané problematice a vytvoření odborného kompilátu.

- V praktické části jsem zvolila kvalitativní metodu šetření. Jako techniku šetření jsem zvolila polostrukturovaný rozhovor s kontaktní osobou dané organizace. Pro doplnění informací jsem využila internetové zdroje dané organizace.
- Psychometrická metoda - škálování – posuzovací škála je nástroj, který umožňuje zjišťovat míru vlastnosti jevu nebo jeho intenzitu. Škály mívají 3, 5, 7 i 9 stupňů. Používá se také možnost „N“, která znamená „neumím se vyjádřit“.

4.2 Charakteristika souboru

Ve městě České Budějovice působí vrcholové kluby jako je například fotbalový SK Dynamo, hokejový HC Mountfield a volejbalový VK Jihostroj. Je zde ale i široká nabídka různých sportovišť a sportovních organizací. Ze stovky sportovních nabídek, které jsem vyhledala, je šest pro zdravotně postižené osoby. Při rozšířeném hledání v oboru sociální péče a služeb pro zdravotně znevýhodněné najdeme neziskové organizace zabývající se danou problematikou. Pro tuto oblast je vytvořena brožura „Průvodce sociální oblasti města České Budějovice 2012“, která se dá získat zdarma na oboru sociálních věcí Magistrátu města České Budějovice nebo v některých sociálních zařízeních např. (domov pro seniory, Arpida, Empatie, aj.).

4.2.1 Počty organizací pro běžnou populaci

Z vyhledaných nabídek pro běžnou populaci jsem provedla roztřídění na sportoviště a sportovní organizace, které umožňují pronájem jejich prostoru, popřípadě jejich pomůcek pro širokou veřejnost. Tyto organizace jsem zkontaktovala a zjišťovala, zda jejich nabídka pronájmu je platná a jaká je cena za pronájem. Jedná se o 26 sportovních klubů. Ostatní kluby své prostory nepronajímají, ale i zde je široká nabídka sportovního vyžití za předpokladu členství v klubu (viz příloha 2). Následující výčet klubů zahrnuje kluby, které byly v dosažitelných materiálech (na stránkách města České Budějovice) prezentovány jako kluby poskytující pronájem veřejnosti:

1) SK Čtyři Dvory-serviSport:

Kontaktní adresa: V. Talicha 31, České Budějovice

Telefon: 606 271 057

Sporty: Atletika, Fotbal – kopaná, Judo, Karate

Popis: Hřiště a ostatní sportoviště se nacházejí v ulici E. Rošického.

Odkaz na webové stránky atletického oddílu:

<http://www.a4dv.tym.cz/> - nová webová adresa: www.a4dvory.cz

Možnost pronájmu: ano

2) Občanské sdružení Jihočeský fotbal:

Kontaktní adresa: Střelecký ostrov 3, České Budějovice

Telefon: 387 312 502

Fax: 387 312 503

E-mail: rhavel@dynamocb.cz, klub@dynamocb.cz

Web: <http://www.dynamocb.cz>

Sporty: Fotbal – Kopaná.

Popis: SCM - Složiště Kontaktní osoba: Ing. Petr Skála Adresa: V hluboké cestě 2288,

České Budějovice tel.: 387 007 613 fax: 387 007 625 e-mail: scm@dynamocb.cz

Možnosti pronájmu: ano

3) Angels České Budějovice:

Kontaktní adresa: České Budějovice, Krumlovská ul.

Telefon: 775 630 063

E-mail: angels@angels.cz

Web: <http://www.angels.cz>

Sporty: Baseball, Softball

Popis: Baseballové hřiště se nachází v Suchém Vrbném.

Možnost pronájmu: ano

4) Sportovní klub Pedagog

Kontaktní osoba: Mgr. Ladislav Bláha

Kontaktní adresa: Branišovská 36, České Budějovice

Telefon: 385 310 408

Fax: 385 310 408

E-mail: skpedagog@skpedagog.cz

Web: <http://www.skpedagog.cz>

Sporty: Florbal, Hokejbal, Kendo, Plavání, Rekreační sporty, Sport pro všechny, Stolní tenis, Taekwon-do ITF, Tai-chi, Tenis, Volejbal

Otevírací doba: Po-Pá: 8:00-21:00 So-Ne: 7:00-17:00 (zimní období)

Možnost pronájmu: ano

5) 1.Beach klub České Budějovice

Kontaktní osoba: Kanea Jan

Kontaktní adresa: J. Benda 30, České Budějovice

Telefon: 737 810 693

E-mail: kanea.jan@seznam.cz

Web: <http://www.beachareal.cz>

Sporty: Plážové sporty (Beach)

Popis: Areál BEACH PARADISE se nachází u sportovní haly.

Otevírací doba: viz webové stránky klubu

Možnost pronájmu: ano

6) BC DIDI (box)

Kontaktní adresa: Nerudova 40, České Budějovice

Telefon: 604 824 547

Sporty:Box

Popis: Nemají vlastní prostory k provozování sportovní činnosti.

Možnost pronájmu: ano

7) Lawn tennis club tonstav - service ČB

Kontaktní osoba: Robert Royt

Kontaktní adresa: Vltavské nábřeží 1, České Budějovice Telefon: 602 175 751

E-mail: royt@teniscb.cz

Web: <http://www.teniscb.cz>

Sporty:Tenis

Možnost pronájmu: ano

8) SK JUDO České Budějovice

Kontaktní osoba: Pirnos František

Kontaktní adresa: Lidická 235, České Budějovice

Telefon: 602 430 936

E-mail: pirnos@c-box.cz

Sporty:Judo

Rekreační sporty

Popis: SK provozuje posilovnu a Fitness

Otevírací doba: JUDO: Út+Čt 16:00-21:00, Pá 19:00-21:00 hod. FITNESS posilovna:

Po-Pá 16:00-21, Ne 18:00-20:00 hod. Možnost pronájmu: ano

9) SK Meřák, o.s., Kontaktní osoba: Janoušková Jana

Kontaktní adresa: A. Krejčího 804/10, České Budějovice

Telefon: 723 247 024

E-mail: metak.metak@seznam.cz

Web: <http://www.metak.cz>

Sporty: Rekreční sporty

Popis: další aktivity: cvičení předškolních dětí (1,5-6 let s doprovodem), cvičení žen (bodystyling with smile)

Možnost pronájmu - hala, sauna. Otevírací doba: Denně od 8:00-23:00 hod.

Možnost pronájmu: ano

10) Sportovní klub Mladé

Kontaktní osoba: správce – p. Kuthanová

Kontaktní adresa: Jasanová 1749

37008 České Budějovice 6

Telefon: 608 975 242

Sporty: Fotbal – kopaná, Plážové sporty (Beach), Tenis

Popis: Provoz sportovního klubu zaměřeného na fotbal, plážové sporty (volejbal) a tenis. Provoz fotbalového hřiště, tenisových kurtů a nafukovací haly.

Otevírací doba: 8:00-23:00

Možnost pronájmu: ano

11) SK NEMANICE

Kontaktní osoba: Šalanda Ivan

Kontaktní adresa: U čertíka 25, České Budějovice

Telefon: 602 293 356

E-mail: salanda.i@volny.cz

Sporty: Fotbal – kopaná, Nohejbal, tenisové kurty

Možnost pronájmu: ano

12) Sportovní klub policie České Budějovice

Kontaktní osoba: Hovorka Zdeněk

Kontaktní adresa: Kubatova 25, České Budějovice

Telefon: 974 221 716

E-mail: skpcb@email.cz

Sporty: Atletika, Fotbal – kopaná, Horolezectví, Karate, Orientační běh, Paintball,
Plážové sporty

(Beach), Sport pro všechny, Sportovní střelba, Tenis, Volejbal

Možnost pronájmu: ano

13) SK Zvonárna

Kontaktní osoba: Ryněš Tomáš

Kontaktní adresa: Dobrovodská 1109, České Budějovice

Telefon: 387 410 153

Fax: 387 410 157

E-mail: info@zvonarna.cz

Web: <http://www.zvonarna.cz>

Sporty: Fitness klub, Squash

Popis: Podrobnou nabídku služeb naleznete na webu organizace.

Možnost pronájmu: ano

14) Taneční klub Break Beat, o.s.

Kontaktní osoba: Bukovský Josef

Kontaktní adresa: Litvínovice 57, České Budějovice

Telefon: 775 333 304

E-mail: josef.bukovsky@seznam.cz

Web: <http://www.break-beat.cz>

Sporty: Taneční sport

Popis: Taneční sport, moderní vrcholový tanec, breakdance, street dance

Možnost pronájmu: ano

15) TJ AKRA České Budějovice

Kontaktní osoba: Fiktus František

Kontaktní adresa: U Sirkárny 252, České Budějovice

Telefon: 724 505 240

E-mail: fiktus@tiscali.cz

Sporty: Fotbal – Kopaná.

Možnost pronájmu: ano

16) Tělovýchovná jednota DYNAMO Č. Budějovice

Kontaktní osoba: Ing. Pilbauer Bronislav

Kontaktní adresa: Střelecký ostrov 3, České Budějovice

Telefon: 606 584 459 aktuální číslo

Fax: 386 351 088

E-mail: bronislav.pilbauer@seznam.cz

Sporty: Hokejbal, Kanoistika, Kuželky – Bowling, Nohejbal, Sport pro všechny, Volejbal

Popis: Možné pronajmout hřiště (kurt) na nohejbal, volejbal a kuželnu

Otevírací doba: Po - Pá: 15:00 - 20:00 hod.

Možnost pronájmu: ano

17) Tělovýchovná jednota Lokomotiva ČB

Kontaktní osoba: Ing. Vondruš Karel

Kontaktní adresa: Třebízského 1, České Budějovice

Telefon: 602 443 276

E-mail: vondrus@tarzi.cz

Web: <http://www.lokocb.cz/>

Sporty:Fotbal – kopaná, Házená, Kuželky, Bowling, Nohejbal, Sport pro všechny, Volejbal

Popis: Zaměření na děti a mládež, stálé náborů dětí a mládeže Možnosti pronájmu: sportovní hala, kuželna, antuková hřiště, fotbalové travnaté hřiště

Otevírací doba: Dle požadavků a možností TJ.

Možnost pronájmu: ano

18) TJ MERKUR České Budějovice

Kontaktní osoba: Mgr. Erhart Lukáš

Kontaktní adresa: Pražská 19, České Budějovice

Telefon: 608 510 265

E-mail: lerhart@cag.cz

Web: <http://www.gymcentrum.cz>

Sporty:Rekreační sporty

Sportovní gymnastika

Popis: Další aktivity: lezení na umělé stěně Tréninková hala je vybavena nastálo rozmístěným nářadím pro sport, gymnastiku a doskokovou molitanovou jamou.

Možnost pronájmu: ano

19) TJ METEOR

Kontaktní osoba: Budějcká Jana, Šrámek Zdeněk, Pražák Jiří

Kontaktní adresa: J. Kollára 36, České Budějovice

Telefon: 387 241 270

E-mail: prazak@jcu.cz

Sporty: Moderní gymnastika, Plážové sporty (Beach), Pozemní hokej, Sport pro všechny, Tenis, Volejbal

Popis: TJ má stálý zájem o mládež pro oddíl pozemního hokeje a moderní gymnastiky. TJ pronajímá volejbalové kurty, hřiště pozemního hokeje s umělou trávou.

Otevírací doba: březen - říjen 7:00-20:00

Správce areálu: Jiří Zita, tel: 739 071 959

email:j.zita@seznam.cz

Web: www.tjmeteor.wz.cz

Možnost pronájmu: ano

20) OREL jednota České Budějovice

Kontaktní osoba: Kratochvíl Kryštof

Kontaktní adresa: Lannova 2, České Budějovice

Telefon: 603 508 747

E-mail: tkk@kaplanka.com

Web: <http://www.orel.cz>, <http://www.stenalanovka.cz>

Sporty:Hokejbal, Rekreační sporty, Stolní tenis

Popis: TJ dále provozuje Lezecké centrum Lanovka. Otevřeno celoročně pondělí - pátek od 10:00-22:00 hod. So - Ne od 1. 9. - 30. 4. od 10:00-22:00. Jiné otevírací dny/hodiny nutno domluvit. Kontakt: <http://www.stenalanovka.cz>, e-mail: info@stenalanovka.cz

Možnost pronájmu: ano

21) Tělocvičná jednota SOKOL České Budějovice

Kontaktní osoba: Petra Štojdlová, tajemnice TJ

Kontaktní adresa: Sokolský ostrov 1, České Budějovice

Telefon: 387 310 742, 724 902 989

E-mail: sokol.cb@worldonline.cz

Web: <http://www.sokol-cbu.cz>

Sporty:Americký fotbal, Atletika, Badminton, Box, Florbal, Horolezectví, Iaido, Jóga, Karate, Kendo, Kick-Box, Korfbal, Kulturistika, Nohejbal, Sport pro všechny, Stolní tenis, Tenis, Turistika, Volejbal

Popis: další aktivity: capoeira, cvičení rodičů s dětmi, frisbee, historický šerm, pobyt v přírodě, vodní turistika, všestranná TV od 5 let, zdravotní TV

Otevírací doba: 8:00-22:00

Možnost pronájmu: ano

22) TJ START České Budějovice

Kontaktní osoba: Ing. Pitterová Milena

Kontaktní adresa: Krčínova 16, České Budějovice

Telefon: 387 723 468

E-mail: milena.pitterova@ceb.cb.ds.mfcr.cz

Sporty:Kulturistika, Nohejbal, Stolní tenis, Tenis

Popis: Sportovní aktivity jsou provozovány na této adrese: Na Sádkách 4, ČB

Možnost pronájmu:

23) TJ VLTAVA České Budějovice

Kontaktní adresa: Bezdrevská 3/1, České Budějovice

Web: <http://www.vltavacb.cz>

Sporty:Fotbal – kopaná, Hokejbal, Sport pro všechny

Možnost pronájmu: ano

24) Vysokoškolský sportovní klub Slávia ZF ČB

Kontaktní osoba: PaedDr. Kukačka Vladislav, Ph.D.

Kontaktní adresa: Na Sádkách 2, České Budějovice

Telefon: 385 310 139

E-mail: kukacka@zf.jcu.cz

Web: <http://home.zf.jcu.cz/public/departments/ktv/>

Sporty:Aerobic, Aikido, Badminton, Basketbal, Fotbal – kopaná, Hokejbal, Kanoistika, Karate Kulturistika, Lyžování, Podvodní sporty, Rekreační sporty, Sportovní střelba, Tenis, Turistika, Volejbal

Možnost pronájmu: ano

25) Sportovní klub CB SPORT POINT o.s.- Kontaktní osoba: Petr Červený

Kontaktní adresa: U Výstaviště 506/4, 37005 České Budějovice

Telefon: +420 777 032 730

E-mail: cerveny77@seznam.cz

Web: <http://www.dokondice.eu>

Popis: Základním posláním je organizování sportovních a tělovýchovných činností pro děti i dospělé. Orientuje se na kolektivní i individuální sportovní a kondiční lekce. Umí se zaměřit na pohybově všestranné a funkční tréninky, i na specializované tréninky mladých sportovců (např. hokejistů, tenistů, volejbalistů a dalších). Za základ považuje aktivní, správně prováděný sportovní trénink, který je předpokladem zachování a budování pevného zdraví, sebevědomí a psychiky. Klub používá nejmodernější metody pro rozvoj pevnosti a pružnosti tělesného středu CORE, rozvíjí stabilitu a funkční sílu. Organizuje outdoorové i indoorové kondiční lekce. Boootcamp, nordic walking, inline bruslení, osobní trenérství, dětské sportovní tábory. Hlavním aspektem je zachování pevného zdraví. Nabízené indoorové aktivity se provozují ve speciální tělocvičně VITALGYM v Českých Budějovicích.

Otevírací doba: non - stop

Možnost pronájmu: ano

26) Půjčovna kol BICICLETAS

Kontaktní adresa: Adamovská 115/28 37371 Rudolfovo

Telefon: +420 777 294 008

Web: <http://www.pujcovnakol.net>

Sporty: Cyklistika

Možnost pronájmu: ano

4.2.2 Počty organizací pro tělesně postižené osoby

Ze sportovní nabídky pro zdravotně postižené osoby je celkově 6 zařízení: 1. Centrum zdravotně postižených jižních Čech, o.s., Sportovní klub Speciální školy České Budějovice, SK Kontakt České Budějovice, Budějovický sportovní klub neslyšících (BSKN), SKV- Sportovní klub vozíčkářů Králové České Budějovice, Dvojkola.cz, půjčovna dvojkol. V sociální oblasti: Pohodáři VSKH, Kamarádi otevřených srdcí, Rodinné centrum Rozárka, Kontakt bB, Arpida Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie. Po zkontaktování nabídek jsem vytvořila užší výběr organizací, které se zabývají tělesným postižením.

1. Centrum zdravotně postižených jižní Čechy, o.s.

Nachází se na Vltavském nábřeží v prostorách bývalé Lannovy loděnice. Založeno r. 1993 a zaregistrováno v MV ČR jako občanské sdružení. Zabývá se sociálními, kulturními a sportovními aktivitami pro osoby se zdravotním postižením bez rozdílu

věku. Prostřednictvím integrace se zde setkávají osoby se zdravotním postižením, ale i bez postižení. Pro obě skupiny má integrace velký přínos. Lidé zde mohou provozovat sportovní aktivity na všech úrovních - rekreační, vrcholový sport, rehabilitaci po úrazech a civilizačních chorobách, kondiční cvičení od dětí až po seniory. Sporty: atletika, benchpress (silový trojboj), fotbal nevidomých, kulturistika, veslování, handbike (speciální upravené ruční kolo pro osoby se zdravotním postižením). O provozu a sportovních akcích se více můžeme dozvědět na webových stránkách centra (www.1.czpjic.cz).

Sportovní klub Speciální školy České Budějovice

Jedná se o školu, která se nachází v ulici Štítného v Českých Budějovicích. Poskytuje pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod přednostně žákům mentálně postiženým výchovu a vzdělání. Škola sdružuje: mateřskou školu při zdravotnickém zařízení, základní školu při zdravotnickém zařízení, základní školu praktickou a speciální, praktickou školu, školské poradenské zařízení, speciálně pedagogické centrum, školské zařízení pro zájmové vzdělávání, školní družinu a školní klub.

SK Kontakt České Budějovice

Občanské sdružení, které bylo registrováno pod ministerstvem vnitra, založeno pro sportovní postižené plavce. Sportovec, který chtěl závodit, musel být členem Českého svazu tělesně postižených sportovců (ČSTPS) a České asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS). V dnešní době je činnost občanského sdružení ukončena.

Budějovický sportovní klub neslyšících (BSKN)

Dobrovolné občanské sdružení provozující sportovní činnost, tělovýchovu, sport, kulturní a hospodářskou činnost. Sídlo BSKN ulice Novohradská 123/ 1156 – Nové Hodějovice. Založeno v roce 1955 panem Bohumilem Bažilou, který seskupil deset neslyšících sportovců, a ti se aktivně začali věnovat stolnímu tenisu. Dnes se neslyšící sportovci aktivně účastní soutěží v šachu, halovém futsalu i minikopané, bowlingu, šipkách, kartách Joker a turistice. Sdružují se zde oddíly, ale také jednotlivci bez členství. Posláním BSKN je vytvářet podmínky pro aktivní účast sluchově postižených občanů na sportovním dění. Organizuje činnosti pro neslyšící osoby, které se mohou zapojit do sportovních a tělovýchovných aktivit. Členem sdružení se může stát každý po dovršení 15 let věku a souhlasem stanov BSKN. Děti do 15 let věku se mohou stát členy na základě písemného souhlasu oprávněné osoby. Finanční

prostředky získávají z členských příspěvků, dotací a příspěvků od sportovních svazů, též z vlastní hospodářské činnosti. Více o činnosti klubu se dočteme na jejich webových stránkách (www.bskn.cz)

SKV- Sportovní klub vozíčkářů Králové České Budějovice

V roce 2004 vzniklo občanské sdružení Sportovního klubu vozíčkářů Králové České Budějovice. Jedná se o klub sledge hokeje a zároveň v roce 2002 zakladatelem florbalu v Jižních Čechách, sdružuje zdravotně postižené se zájmem o týmové sporty handicapovaných a jejich integraci do společnosti. Od roku 2012 se Florbal vozíčkářů po oboustranné domluvě SKV Králové a FBC UNITED, kteří spolu úzce spolupracují, už několik let přesunul do florbalového klubu UNITED. Hlavní důvod přesunu byla integrace handicapovaných sportovců mezi nepostižené sportovce. Florbal vozíčkářů umožňuje sportovat lidem i s větším handicapem než u sledge hokeje. O historii klubu, tréninku, soutěžích se více dočteme na jejich webových stránkách (www.skv-kralove.cz).

Dvojkola.cz, půjčovna dvojkol

Výrobní a půjčovna dvojkol výhoda pro jízdu ve dvou, které může být i využito jen pro některé postižení. Firma půjčuje i dětské vozíky, které jsou vhodné pro aktivní rodiče s malými dětmi, ale dají se také využít pro postižené děti. Na speciálnější požadavky výroby dvojkola se lze informovat u majitele firmy. Více informací o dvojkolech jejich ceníku půjčovného na webových stránkách firmy (www.dvojkola.cz).

Pohodáři VSKH

Nachází se v ulici Průběžná - Zookoute rajská zahrada, zahrádkářská kolonie u Sika, nedaleko zastávek MHD Strakonická Möbelix. Zahrada má bezbariérový přístup. Nestátní nezisková organizace pracující s dětmi, mládeží, dospělými, seniory, ale i s celými rodinami. Založení roku 1990. Jejich cílem je integrace sociálně nebo zdravotně handicapovaných do společnosti, zkvalitnění života, posílení soběstačnosti a nezávislosti v běžném životě, pozitivní a smyslové trávení volného času, navázání pozitivního vztahu k přírodě, aj. Zabývají se:

Ornitoterapií – speciální terapie prostřednictvím ptactva (papoušků).

Zooterapií – speciální terapie prostřednictvím hospodářských zvířat (koz a ovcí).

Formikoterapií – speciální terapie prostřednictvím mravenců (formikária).

Felinoterapií – speciální terapie prostřednictvím koček.

Zajišťují s dalšími subjekty: Canisterapii – speciální terapie prostřednictvím psů
Hipoterapii – Hiporehabilitaci – speciální terapie prostřednictvím koní. aj.
Aktivity organizace jsou podpůrné, vzdělávací, terapeutické, výchovné a relaxační.
Nabízí volnočasové, zájmové, vzdělávací, sportovní, kulturní, společenské a poznávací
aktivity. Úzce spolupracují s Kamarády otevřených srdcí a Rodinným centrem Rozárka.
O jejich činnosti se můžeme dozvědět v rehabilitačních centrech, na jejich webových
stránkách, kde se také dočteme o jejich činnosti a akcích, které celoročně pořádají
(www.pohodari.vskh.cz)

Kamarádi otevřených srdcí

Působí především v Olomouckém kraji se sídlem v Novém Malíně. Regionální
zastoupení je ve Frenštátě pod Radhoštěm a v Českých Budějovicích. V roce 2010
založili oficiální občanské sdružení, ale jejich činnost byla provozována již od roku
1997. Svoji činnost zaměřují na zdravé i handicapované osoby, podporují jejich
integraci do společnosti. Pořádají volnočasové aktivity, kulturní, sportovní
a společenské akce pro děti a mládež, mladé lidi, dospělé, rodiny, jejich rodinné
příslušníky, přátele, seniory a širokou veřejnost. V Českých Budějovicích ředitelka
Romana Bočková a její team vede zooterapeutickou skupinu a turisticko vodácký oddíl.
Ornitoterapii – speciální terapie prostřednictvím ptactva (papoušků), Zooterapii
s malými (pěti) zvířaty – speciální terapie prostřednictvím králíků, morčat a dalších
hlodavců. Zooterapii – speciální terapie prostřednictvím hospodářskými zvířaty (koz
a ovcí). Formikterapii – speciální terapie prostřednictvím mravenců (formikária).
Felinoterapii – speciální terapie prostřednictvím koček. Tyto terapie provozují
ve spolupráci s Pohodáři VSKH. Ve spolupráci s Pohodáři VSKH a dalšími subjekty
zajišťují: Canisterapii – speciální terapie prostřednictvím psů. Hipoterapii –
Hiporehabilitaci – speciální terapie prostřednictvím koní. Zooterapie
se studenokrevnými a bezobratlovými živočichy – speciální terapie prostřednictvím
plazů, ještěrek, želv, pavouků, aj, ve spolupráci se zoologickou zahradou.
Více o činnosti organizace na webových stránkách organizace.
(www.kamaradiotevrenychsrdci.cz)

Rodinné centrum Rozárka

Otevřené rodinné centrum, kde se setkávají rodiny, děti s různým zdravotním
či sociálním handicapem a děti zdravé, vzniklo v roce 2008. Jejich cílem je setkávání
se a sdružování dětí zdravých i postižených a integrace těchto dvou skupin. Nabízí

ornitoterapii – speciální terapie prostřednictvím ptactva (papoušků), zooterapii- speciální terapie prostřednictvím malých zvířátek (králík, morče aj.) ve spolupráci s Pohodáři VSKH. Dále nabízí hudební a rytmické, výtvarné a kreativní, pohybové a taneční, zájmové, vzdělávací a sportovní kroužky. Aktivity jsou přizpůsobeny handicapovaným osobám. Pořádají schůzky pro rodiny s handicapovanými i zdravými dětmi, aj. Více o organizaci na jejich webových stránkách a v rehabilitačních centrech (www.rozarka.com).

Kontakt bB- plavci

Občanské sdružení registrováno jako poskytovatel sociální služby pro seniory a zdravotně postižené, převážně však pro osoby s tělesným postižením. Střediska Kontaktu bB najdeme v Praze, Brně, Karlových Varech a v Českých Budějovicích. V Českých Budějovicích byl Kontak bB založen v roce 2009. Hlavní náplní volnočasové aktivity nazvané celoroční individuální trénink (CIT) je aktivní terapie pohybem ve vodě dle vlastní metody Aqua(E)Motion Therapy. Principy jsou definovány v metodické řadě „Konev“, nazvané dle autorů. Plavci jsou dle úrovně plaveckých dovedností řazeni do tří úrovní: 1. Kompenzačně rehabilitační (KMR), 2. Kondičně rehabilitační (KNR), 3. Sportovně rehabilitační (SPR). Plavání zajišťují v běžných bazénech, kde se plavci setkávají s širokou veřejností a tímto dochází k integraci obou skupin. V Českých Budějovicích svoji činnost provozují v městském plaveckém bazénu a ve Viva fitness (IGY), kontaktní adresa ul. Vodní České Budějovice, vedoucí střediska Mgr. Jan Janouček. Informovanost o jejich činnosti v rehabilitačních centrech a na webových stránkách organizace (www.kontaktbb.cz).

Arpida, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, o.s. Nestátní nezisková organizace, pracuje na bázi občanského sdružení (vlastní centrum) a obecně prospěšné společnosti (školy a školky). Provoz organizace od roku 1993.

Registrované služby – denní stacionář, osobní asistence, raná péče, sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace. Jak se stát klientem Arpidy? Na základě lékařské zprávy o stavu klienta, vyplnění přihlášky a schválení o přijetí. Klientela převážně s kombinovaným postižením. Více o jejich činnosti na webových stránkách (www.arpida.cz).

Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie

Príspevková organizace, jejímž zřizovatelem je Jihočeský kraj. Organizace zpravuje tři pracoviště: Domov Libnič byl zřízen jako domov se zvláštním režimem pro osoby s chronickým duševním onemocněním. Jejich služby jsou celoroční pobyt v domově se zvláštním režimem a terapeutické dílny. Centrum sociálních služeb Empatie, je zřízeno pro poskytování služeb osobám s mentálním postižením. Poskytují služby týdenního stacionáře, celoroční chráněné bydlení a denní stacionář. Pracoviště Mrhal bylo vytvořeno jako pobytové, rekondiční a aktivizační středisko pro obyvatele Domova Libnič, Centrum sociálních služeb Empatie, ale i pro obyvatele jiných sociálních zařízení. Nachází se u obce Hlincova hora nedaleko Českých Budějovic. O organizaci se více dočteme na jejich webových stránkách (www.domovlibnic.cz).

4.3 Organizace praktického šetření

Na stránkách města České Budějovice jsem vyhledala sportovní aktivity ve městě, kde jsou uvedeny organizace, které provozují sport pro běžnou populaci, ale i pro postižené osoby. Při širším hledání v sociální oblasti jsem vyhledala neziskové organizace, které se také zabývají pohybovými aktivitami pro osoby s postižením. U všech organizací jsou uvedeny kontaktní osoby, adresa a telefon u většiny je uvedena i webová adresa, na které lze nalézt vše o organizaci a ceník za pronájem jejich sportoviště. Organizace jsem kontaktovala, u běžné populace jsem kladla otázky včetně dotazu, zda-li nabídka uvedená na oficiálních stránkách města České Budějovice je platná a zda-li je na jejich webové stránce aktuální ceník za pronájem sportoviště či sportovního náčiní. U organizací pro zdravotně postižené jsem po telefonickém kontaktu zjišťovala, jestli jsou vhodnými kandidáty pro moji bakalářskou práci. Po zjištění jsem si domluvila osobní schůzku. V rozhovorech jsem se zaměřila na otázky, kolik mají členů, jestli je podmínka být členem, jaká je jejich klientela, jaký druh sportu nabízí, které sportovní akce pořádají a kde se o pořádaných akcích dozvím a v neposlední řadě kde získávají finance na provoz.

5 VÝSLEDKY A DISKUZE

Ve své práci jsem se rozhodla jednotlivé nabídky, číselně ohodnotit pomocí jednoduché klasifikační stupnice v rozmezí jednoho až třech bodů. Pro běžnou populaci 1 = velmi dobré hodnocení (pronajímá své prostory), 2 = dobré (nepronajímají své prostory), 3 = činnost ukončena (k roku 2012). Pro osoby se zdravotním postižením 1 = tělesné postižení, 2 = jiná postižení, 3 = činnost ukončena (k roku 2012).

5.1 Výsledky sportu a sportovišť pro běžnou populaci

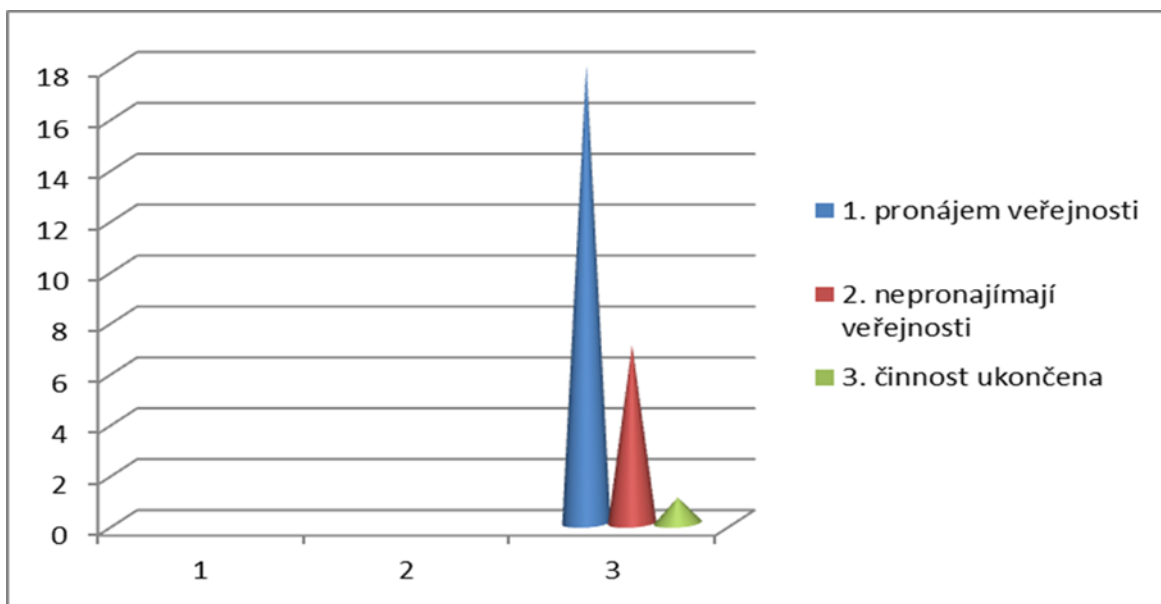
Pro běžnou populaci s pronájmem: z 26 kontaktovaných organizací, jsem zjistila, že některé organizace uváděné městem své prostory nepronajímají. Ostatní organizace své prostory či náčiní pronajímají. Ceník uvedený na jejich webových stránkách je aktuální, u některých organizací jej lze nalézt přímo na webu s odkazem objednávkové tabulky pro zapsání pronájmu. Dále jsou organizace, u kterých je možný pronájem jediné přes kontaktní osobu.

- Sk Čtyři Dvory – serviSport České Budějovice své prostory nepronajímají. Přidělená klasifikace 2.
- Občanské sdružení Jihočeský fotbal své prostory nepronajímají, jejich prostory využijí členové klubu. Přidělená klasifikace 2.
- Angels České Budějovice – domluva pronájmu u kontaktní osoby, cena za pronájem činní cca 1000 Kč na den. Zájem o pronájem není velký. Pronajímají například kluby z jiných měst na soustředění. Přidělená klasifikace 1.
- Sportovní klub Pedagog – ceník za pronájem uvedený na webových stránkách organizace. Přidělená klasifikace 1.
- 1.Beach klub České Budějovice své prostory pronajímají široké veřejnosti, pondělí až pátek od 8:00 – 17:00 školám, dětským domovům. Po 17:00 hodině využívají členové klubu. Pokud je hřiště volné, může využít i veřejnost. Své prostory pronajímají také na benefiční akce ve spolupráci s organizací Světluška, město zde pořádá dětský den. V roce 2012 zde byla uskutečněna dobročinná akce a koncert „Nohama na zemi“ pro „vozičkáře“. Nečlen zaplatí za pronájem 240 Kč/1h, člen 200 Kč na celý den včetně víkendů a svátků. Student, který se prokáže studentským průkazem, zaplatí za pronájem 100 Kč. Přidělená klasifikace 1.

- BC DIDI (sport: box), prostory si sám pronajímá. V dnešní době je činnost na čas ukončena. Přidělená klasifikace 3
- Lawn tennis club tonstav - service ČB – Nabízí 10 venkovních kurtů, 2 dvorce v kryté hale, 3 dvorce v nafukovací hale. Dále nabízí fitnes jednorázový vstup je 70 Kč nebo měsíční permanentka 490 Kč. Členové klubu mají výhody. Více o členství a ceníku na webových stránkách klubu. Přidělená klasifikace 1.
- SK JUDO České Budějovice – domluva pronájmu a ceně za pronájem u kontaktní osoby. Přidělená klasifikace 1.
- SK Meřák, o.s. – ceník za pronájem nemají uvedený na stránkách, cena se domlouvá u kontaktní osoby, dlouhodobý klient má výhody na ceně. Cena je také odlišná v letním období a zimním období. Přidělená klasifikace 1.
- Sportovní klub Mladé – domluva pronájmu u kontaktní osoby, cena za pronájem činí 500 Kč/h bez topení a s topením činí 700 Kč/h. klub webové stránky neprovozuje. Přidělená klasifikace 1.
- SK Nemanice, jiná kontaktní osoba i telefon, který se mi nepodařilo nikde dohledat. Z jiného zdroje jsem zjistila, že veřejnosti nepronajímají možná jiným klubům. Přidělená klasifikace 2.
- Sportovní klub policie České Budějovice – rezervace hřiště u správce areálu nebo telefonicky (605 280 647), osoby vlastníčí členský průkaz, policisté a hasiči mají jinou sazbu za pronájem. Více o ceně a pronájmu sportoviště na webových stránkách (www.skpcb.cz). Přidělená klasifikace 1.
- SK Zvonárna – domluva pronájmu u kontaktní osoby, cena za pronájem je aktuální na webových stránkách. Přidělená klasifikace 1.
- Taneční klub Break Beat, o.s. – tento taneční klub již neexistuje, ale je založen nový Taneční klub NG Dentkru, který však nepronajímá své prostory a webové stránky zatím nemá vytvořeny. Přidělená klasifikace 2.
- TJ AKRA České Budějovice – možnosti pronájmu ano, po domluvě s kontaktní osobou. Přidělená klasifikace 1.
- Tělovýchovná jednota DYNAMO Č. Budějovice – domluva pronájmu u kontaktní osoby, cena za 1 dráhu/ 150 Kč, dále pronajímají hřiště na nohejbal a volejbal a kuželnu. Přidělená klasifikace 1.

- Tělovýchovná jednota Lokomotiva ČB – domluva pronájmu u kontaktní osoby nebo na emailu: hala@lokocb.cz, cena za pronájem uvedena na webových stránkách organizace. Přidělená klasifikace 1.
- TJ MERKUR České Budějovice – domluva pronájmu u kontaktní osoby, ceník na webových stránkách organizace. Přidělená klasifikace 1.
- TJ METEOR – domluva pronájmu u správce areálu (pan Jiří Zita 739 071 959), cena za pronájem a pronájem tábořiště na webových stránkách klubu. Přidělená klasifikace 1.
- OREL jednota České Budějovice – prostory tělocvičny nepronajímají, využívají je pouze pro vlastní potřebu. Pronajímají sál na Lannově třídě a dále provozují horolezeckou stěnu na Lannově třídě ceník na webových stránkách: www.stenalanovka.cz, cena za pronájem sálu po domluvě s kontaktní osobou. Přidělená klasifikace 1.
- Tělocvičná jednota SOKOL České Budějovice – pronájem za tělocvičnu u kontaktní osoby, cena je uvedena na webových stránkách organizace. Přidělená klasifikace 1.
- TJ START České Budějovice – Pronajímají tenisové kurty, pokud není naplněna kapacita členy klubu. Ostatní sporty provozují v Mladé u Českých Budějovic. Přidělená klasifikace 1.
- TJ VLTAVA České Budějovice své prostory nepronajímají. Přidělená klasifikace 2.
- Vysokoškolský sportovní klub Slávia ZF ČB. Novým správcem objektu je pan Dvořák, majetkové vztahy jsou dále v jednání. Dříve prostory veřejnosti pronajímali. Přidělená klasifikace 2.
- Sportovní klub CB SPORT POINT o.s. – veřejnosti nepronajímá, jen klubům, cena za pronájem u kontaktní osoby. Přidělená klasifikace 2.
- Půjčovna kol BICICLETAS – cena za pronájem kol uvedena na webových stránkách půjčovné kol a ceník je aktuální. Přidělená klasifikace 1.

U těchto organizací mají členové výše uvedených klubů výhodnou sazbu za pronájem prostor. Dále v Českých Budějovicích můžou využít plavecký stadion, letní plovárnu, sportovní halu, zimní stadion, fitness centra a cyklostezky.

Graf: 1. Grafická vizualizace dle pronájmu uváděné městem, škálování (zdroj: autor)

5.2 Výsledky sportu a sportovišť po tělesně postižené

U uvedených organizací, které se zabývají sportovním vyžitím zdravotně postižených osob, jsem zjistila:

- 1. Centrum zdravotně postižených jižních Čech, o.s. – vstupné pro nečleny je 60Kč/ 90 min, zvýhodněná karta 600 Kč/ 10 vstupů + 1 vstup zdarma. Členství 350 Kč za rok a každá návštěva v centru 30 Kč/90 min + trenér 170 Kč. Je zde 65 členů a z toho 10 vozíčkářů. Finanční prostředky na provoz centrum získává od svých partnerů, částečně i z města České Budějovice. Řekla bych, že jejich propagace je velmi dobrá. Přidělená klasifikace 1.
- Sportovní klub Speciální školy České Budějovice – provozují sport jen pro klienty Speciální školy, osobám s tělesným postižením sportovní vyžití nenabízí. Sportovní akce pořádají pro své děti a mezi speciálními školami. Přidělená klasifikace 2.
- SK Kontakt činnost delší dobu nefunguje, musí být provedeny kroky pro oficiální ukončení: odhlásit registraci sdružení, které je registrováno pod ministerstvem vnitra. Přidělená klasifikace 3
- Budějovický sportovní klub neslyšících (BSKN), tato organizace provozuje sportovní činnost jen pro klienty sluchově postižené. Přidělená klasifikace 2.
- SKV – Sportovní klub vozíčkářů Králové Č. Budějovice. Stát se členem SKV Králové znamená pravidelné docházení na trénink, vyplnění přihlášky a schválení na valné

hromadě, zaplatit členský příspěvek a stát se členem Českého svazu tělesně postižených sportovců. Klub má 30 členů z toho 10 – 12 aktivních. Finanční prostředky získávají z vlastní činnosti (prodej vlastních výrobků, zboží a služby), členských příspěvků, státních příspěvků, partnerů a sponzorů. Vybavení hráčů jak pro sledge hokej tak florbal je majetkem klubu. Jejich finanční stránka by potřebovala vylepšit. Přidělená klasifikace 1.

- Dvojkola.cz, půjčovna dvojkol, u firmy si mohou zapůjčit dvojkolo osoby bez postižení, ale také osoby s lehkým tělesným postižením (upevňují se dolní končetiny na šlapy). Vozíčkářům dvojkolo k zapůjčení nemají. Přidělené klasifikace 1.

- Pohodáři VSKH. Za rok pořádají 4 sportovní akce, 2 hudební, voda víkend nebo týdenní voda. Mají kolem 96 členů z toho 33 s handicapem, 4 vozíčkáře, 7 s mozkovou obrnou. O provoz organizace se stará ředitelka Romana Bočková a 20 dobrovolníků. Členský příspěvek za rok 1000 Kč, ale členem být nemusí, důležité pro organizace je, že se lidé na jejich akce rádi vrací. Na svůj provoz potřebují finanční podporu, kterou získávají od Jihočeského kraje, Magistrátu města České Budějovice, Životního prostřední, od sponzorů (většinou materiální podpora), z členských příspěvků a realizace zooterapie, která je provozována celoročně po celé České republice i v zahraničí. Částky, které získají, však nestačí na vylepšení jejich organizace. Sama ředitelka organizace se zmínila o tom, že mají špatnou propagaci, která by chtěla vylepšit. Přidělená klasifikace 1.

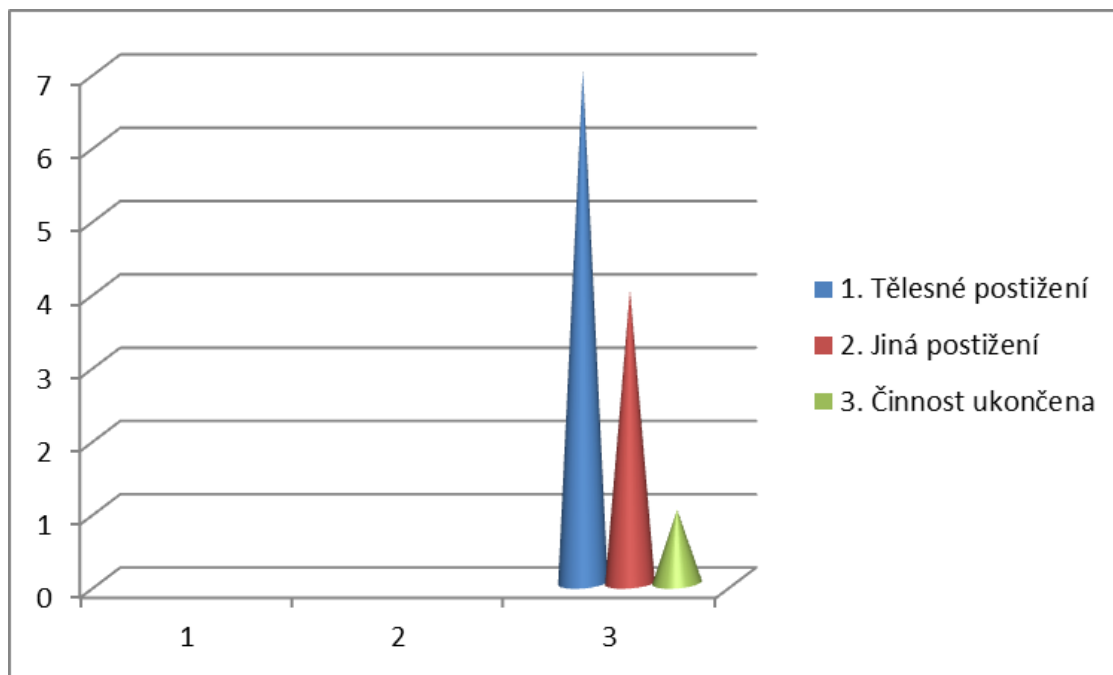
- Kamarádi otevřených srdcí. Se svými zvířaty dojíždí do speciálních MŠ, ZŠ a SŠ, ale například i do dětských domovů, domovů pro seniory a speciálních denních stacionářů. Dalo by se říci kdo je členem Pohodářů je i členem Kamarádů otevřených srdcí v Českých Budějovicích. Také zde by bylo dobré vylepšit jejich propagaci. Přidělená klasifikace 1.

- Rodinné centrum Rozárka. Aktivity jsou realizovány při minimální účasti šesti osob. Organizují prázdninové pohybové a příměstské tábory, společenské, kulturní a sportovní akce ve spolupráci s Pohodáři a Kamarády otevřených srdcí. Přidělená klasifikace 1.

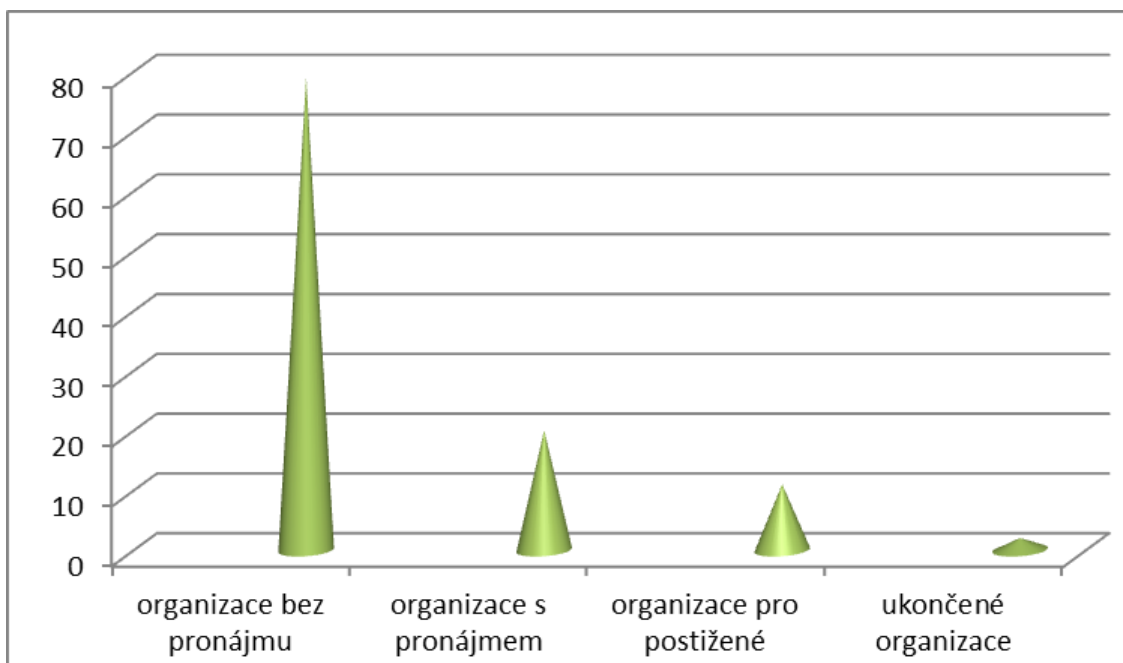
- Kontakt bB. Kapacita 30 členů s různým tělesným postižením, členství bezplatné, každé středisko soutěže regionální, republikové. Není věkové omezení. Finance státní a z vlastní činnosti. Spolupráce s rehabilitačním ústavem Kladruby. Přidělená klasifikace 1.

- Arpida, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, o.s.. Klientela je převážně pro kombinované postižení (osoby s tělesným a mentálním postižením DSD, osoby s tělesným a hlubokým mentálním postižením DS). Volnočasové aktivity pro veřejnost neprovozují, jen pro své klienty. Peněžní podporu získávají z dotací od státu, města České Budějovice, evropské unie a z vlastních zdrojů. Ceník služeb poskytovaných v centru Arpida. Např. školné, sociální služby, osobní asistence, denní stacionáře, nalezneme na stránkách organizace. Přidělená klasifikace 2.

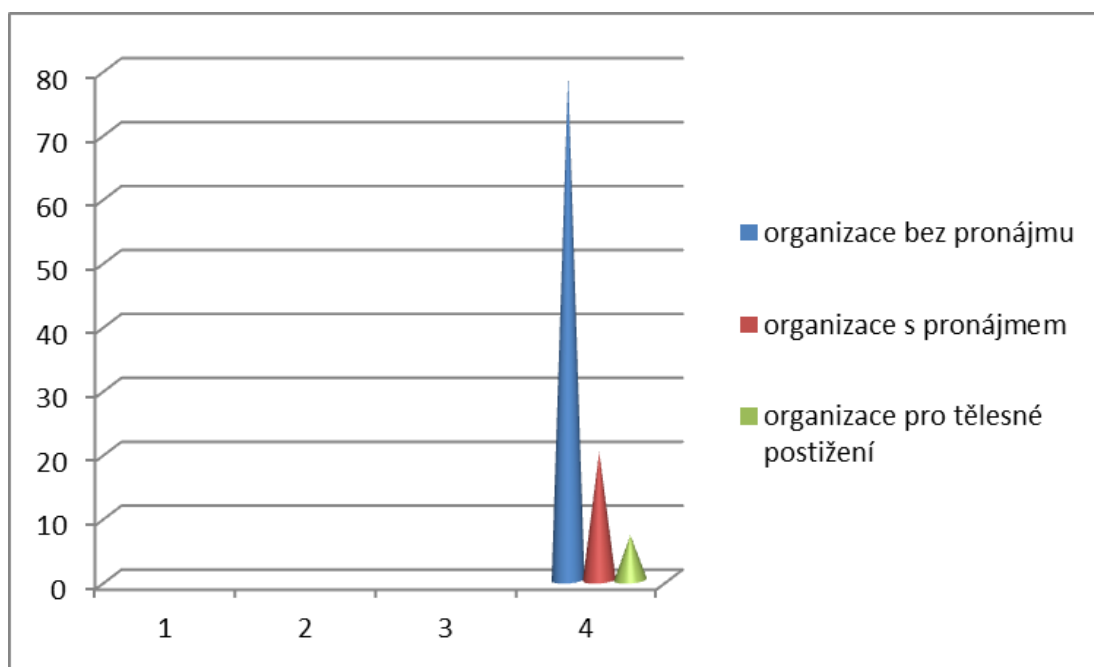
- Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie. Centrum sociálních služeb pořádá pohybové a sportovní aktivity. Ve své péči „vozíčkáře“ nemají. Přidělená klasifikace 2.

Graf: 2. Grafická vizualizace dle postižení uváděné městem, škálování (zdroj: autor)

Graf: 3. Grafická vizualizace organizací pro obě populace. (zdroj: autor)

Graf: 4. Grafická vizualizace porovnání možností pro osoby bez postižení a s tělesným postižením. (zdroj: autor)

5.3 Diskuze

Sledovaný soubor zahrnuje 112 organizací pro obě populace uváděné městem České Budějovice. Jedná se o 79 organizací, které své prostory nepronajímají, ale jsou zde možnosti sportovního vyžití za předpokladu členství v klubu. Dále se jedná o 20 organizací, které své prostory či sportovní náčiní pronajímají veřejnosti za finanční částku, kdy členové klubu mají výhody v pronájmu sportoviště. Další je skupina 11 organizací, které se zabývají sportovním vyžitím osob se zdravotním postižením. Poslední je skupina 2 organizací, jež se zabývaly sportovním vyžitím pro obě populace. Jejich činnost byla ukončena k roku 2012 (viz graf 3, s. 63).

Porovnáme-li možnosti nabízené městem pro běžnou populaci ač s pronájmem či bez pronájmu a pro osoby s tělesným postižením, zjistíme, že běžná populace má výběr z 99 organizací a osoby s tělesným postižením mají výběr pouze ze 7 organizací. (viz graf 4, s. 63). Tímto bych si dovolila i poukázat na tabulku vypovídající o četnosti jednotlivých typů postižení (viz strana 42), kde je znázorněn přibližný výpočet tělesně postižených osob v oblasti České Budějovice. Jedná se přibližně o 2 743 osob. Domnívám se, že počet 7 organizací je hodně málo na tak velké množství osob s tělesným postižením v této oblasti.

Ve své práci jsem použila i metodu škálování, kdy pomocí jednoduché klasifikační stupnice v rozmezí 1 – 3 bodů jsem oklasifikovala organizace uváděné městem. U běžné populace se jednalo o organizace s pronájmem sportoviště (viz graf 1, s. 60) a organizace dle postižení (viz graf 2, s. 62).

V názvu práce je v závorce uveden název „vozičkáři“. Žádná organizace provozující sportovní vyžití pro tělesně postižené osoby nerozlišuje typ postižení. Zmiňované organizace nabízejí činnost nejen pro vozičkáře, ale i pro zájemce všech typů tělesných postižení. A dále pomáhají svým klientům se začleněním do společnosti a s rozvíjením se jejich zájmové sportovní aktivity.

Vyhodnocení předpokladů: Předpoklad 1: Předpokládala jsme, že v Českých Budějovicích nebude dostatek možností sportovních aktivit pro osoby s tělesným postižením. Předpoklad 2: Předpokládala jsem, že v Českých Budějovicích bude dostatek možností sportovních aktivit pro osoby bez postižení. Na základě výsledků byly odborné předpoklady potvrzeny.

6 ZÁVĚR

Pohyb by měl být součástí života každého z nás neboť je důležitý zejména k udržení dobré fyzické kondice, smysluplného využití volného času a stává se dobrým prožitkem a radostí. Pro tělesně postižené osoby znamená sport jednu z možností zařazení se do společnosti a vrácení do aktivního života. Pocit úspěchu by měl prožít každý, ale nemyslím jen vítězství ze hry, ale spíše překonání sebe sama. U handicapovaných sportovců je potřeba především pevná vůle a velké odhodlání ukázat naší společnosti, co vše se mohou dokázat i se svým tělesným postižením. Sport postiženým osobám napomáhá zmenšovat dopad následků z postižení, navázání nových přátelství s podobně zasaženými lidmi, se kterými se můžou o svoje poznatky a zkušenosti podělit.

V teoretické části jsou vysvětleny odborné termíny související s problematikou zdravotně postižených. Snaží se o vymezení základních pojmů a definic vztahující se k danému tématu a klasifikaci pohybových vad.

Cílem bakalářské práce bylo dojít ke zjištění a porovnání možností pohybových a sportovních aktivit mezi osobami s tělesným postižením s osobami bez postižení v Českých Budějovicích.

Oba stanovené předpoklady byly vyhodnoceny a následně potvrzeny. Bylo předpokládáno, že v Českých Budějovicích nebude dostatek možností sportovních aktivit pro osoby s tělesným postižením. Výsledným bádáním a sumarizací dostupných informací byla výše zmíněná domněnka potvrzena. Dále autorka předpokládala naopak dostatek možností sportovních aktivit u osob běžné populace, což bylo také potvrzeno.

Realizované praktické a terénní šetření autorku pozitivně překvapilo a následně doporučuje zvýšení propagační aktivity cílené na běžnou veřejnost.

7 Seznam použitých zdrojů

Literatura:

HELLER, Jan a kol. 1996. *Fyziologie tělesné zátěže*. II., Speciální část - 3. Díl. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-225-7.

HODAŇ, Bohuslav, 1997. *Úvod do teorie tělesné kultury*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého. ISBN 80-7067-782-1.

CHOUTKA, Miroslav, 1976. *Teorie a didaktika sportu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.

JANKOVSKÝ, Jiří, 2001. *Ucelená rehabilitace dětí s tělesným a kombinovaným postižením: somatopedická a psychologická hlediska*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-192-7.

KÁBELA, Josef, 1992. *Sport vozičkářů*. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-233-6.

KARÁSKOVÁ, Vlasta a Zuzana HANELOVÁ, 2002. *Pohybem k integraci osob se zdravotním postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury. ISBN 80-244-0535-0.

KARÁSKOVÁ, Vlasta, 2003. *Pohybové hry pro děti zdravé i postižené*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-0588-1.

MATĚJČEK, Zdeněk, 2001. *Psychologie nemocných a zdravotně postižených dětí*. Jinočany: H&H. ISBN 80-86022-92-7.

OPATŘILOVÁ, Dagmar, 2003. *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3242-1.

RENOTIÉROVÁ, Marie, 2002. *Somatopedické minimum*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-0532-6.

SRDEČNÝ, Vojmír, 1980. *Sport zdravotně oslabených*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta, (volné listy).

UZLOVÁ, Iva, 2010. *Asistence lidem s postižením a znevýhodněním: praktický průvodce pro osobní a pedagogické asistenty*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-764-0.

VILÍMOVÁ, Vlasta, 2002. *Didaktika tělesné výchovy*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-033-6.

VÍTKOVÁ, Marie, 1998. *Paradigma somatopedie*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-1953-0.

VÍTKOVÁ, Marie, 2004. *Integrativní speciální pedagogika- integrace školní a sociální*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-071-9.

VÍTKOVÁ, Marie, 2006. *Somatopedické aspekty*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-134-0.

Elektronické zdroje:

Novotný Aleš a Hana Francová, 2012. Analytická část rozvojového plánu Sociálních služeb České Budějovice.[citováno 2013-01-15]. Dostupné z: http://rpss.c-budejovice.cz/cz/aktivity/Documents/Analytická%20část%20RPSS%20ČB_final%2002.pdf.

Ministerstvo práce a sociálních věcí. [citováno 2012-12-15]. Dostupné z: Práva tělesně postižených <http://www.mpsv.cz/cs/841>.

Ortoservis [citováno 2013-01-15]. Dostupné z: www.ortoservis.cz.

Sport. [citováno 2012-11-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sport>.

Statutární město České Budějovice [citováno 2012- 12-10]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx>

Tělesné postižení. [citováno 2013-01-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Tělesné_postižení.

.

8 Seznam příloh

Příloha číslo 1

Pomůcky pro vozíčkáře

Příloha číslo 2

Seznam sportovního zařízení pro běžnou populaci bez pronájmu sportovišť.

Příloha č. 1 Pomůcky pro vozíčkáře

Obrázek 1. Standartní mechanické vozíky

Obrázek 2. Aktivní a sportovní vozíky

Obrázek 3. Dětské vozíky

Obrázek 4. Elektrické vozíky

Obrázek 5. Dětské elektrické vozíky

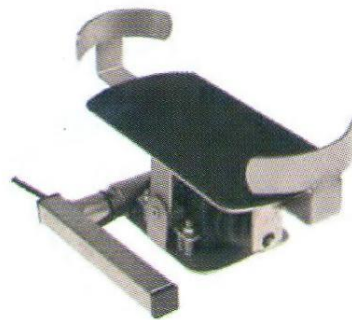

Obrázek 6. Ovládání bradou dechem

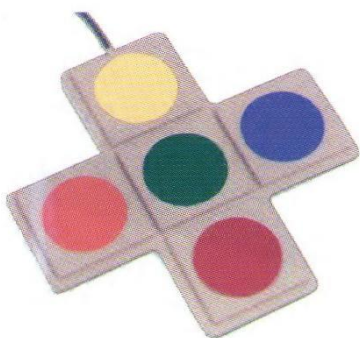
Obrázek 7. Ovládání

Obrázek 8. Bezdotykové ovládání

Obrázek 9. Nožní ovládání

Obrázek 10. Ovládání tlačítka minijoystickem

Obrázek 11. Ovládání

Obrázek 12. Skútry

Obrázek 13. Kočárky pro postižené

Obrázek 14. Polohovací postel

Obrázek 15. Antidekubitní sedačky

Obrázek 16. Chodítka

Obrázek 17. Dětská chodítka

Obrázek 18. Berle a hole

Obrázek 19. Toaletní židle a vozíky

Obrázek 20. Nástavce na WC

Obrázek 21. Sedačky do van a sprch

Obrázek 22. Koupelňová toaletní madla

Obrázek 23. Vanové zvedáky

Obrázek 24. Schodolez, schodišťové plošiny a přenosné rampy

Obrázek 25. Pomůcky denní potřeby

Příloha č. 2 Seznam sportovního zařízení pro běžnou populaci bez pronájmu sportovišť

1. HC České Budějovice, o.s.

Kontaktní adresa: F. A. Gerstnera 8, České Budějovice

Telefon: 386 355 525

E-mail: mladez@hokejcb.cz

Web: <http://www.hokejcb.cz>

Sporty: Lední hokej. Popis: využívají prostory zimního stadionu - Budvar arény v ČB.

Možnost pronájmu: Ne

2. FC Nové Hodějovice

Kontaktní osoba: Janovský Petr

Kontaktní adresa: Doudlebská, České Budějovice

Telefon: 606 653 744

E-mail: janovsky@vsers.cz; turek@kraj-jihoceky.cz

Sporty: Fotbal – Kopaná. Popis: hřiště se nachází v ulici Doubravická.

Možnost pronájmu: Ne

3. 1. FC Budweiser team

Kontaktní osoba: Průcha Michal

Kontaktní adresa: Puklicova 18, České Budějovice

Telefon: 608 870 510

E-mail: ofsajdjc@seznam.cz

Sporty: Fotbal – Kopaná

Popis: Nemají vlastní sportovní zařízení k provozování sportovní činnosti

Možnost pronájmu: Ne

4. ASTROS České Budějovice

Kontaktní osoba: Kotek Jiří

Kontaktní adresa: Krumlovská 56, České Budějovice

Telefon: 775 630 063

E-mail: angels@angels.cz; bruzkova@koh-i-noor.cz

Sporty: Softball

Popis: Využívají baseballové hřiště v Suchém Vrbném

Možnost pronájmu: Ne

5. Basketbalový sportovní klub České Budějovice

Kontaktní osoba: Hejpetr Tomáš

Kontaktní adresa: Kostelní 1226/32, České Budějovice

Telefon: 602 474 256

E-mail: tomas.hejpetr@seznam.cz

Web: <http://www.basketcb.cz>

Sporty: Basketbal

Popis: Využívají zejména tělocvičnu Základní školy, Kubatova 1, České Budějovice

Možnost pronájmu: Ne

6. Box club táty Němce České Budějovice, o.s.

Kontaktní osoba: Ing. Milan Beneš

Kontaktní adresa: Rudolfovská 12, České Budějovice

Telefon: 602 114 095

E-mail: ineko-cz@iol.cz

Popis: Nemají vlastní sportovní zařízení k provozování sportovní činnosti. Využívají převážně prostory T.J. SOKOL České Budějovice na Sokolském ostrově.

Možnost pronájmu: Ne

7. Bruslařský klub České Budějovice

Kontaktní osoba: Ing. Petr Dvořák

Kontaktní adresa: Větrná 68, České Budějovice

Telefon: 602 375 346

E-mail: petr.dvorak.cb@volny.cz

Web: <http://www.krasobrusleni-cb.com>

Sporty: Krasobruslení

Popis: využívají prostory zimního stadionu - Budvar arény v ČB.

Možnost pronájmu: Ne

8. CLYPSO, klub sportovních potápěčů

Kontaktní osoba: Drha Jiří

Kontaktní adresa: Velice 2, 373 48 Dívčice

Telefon: 721 957 897

Sporty: Podvodní sporty

Popis: Nemají vlastní sportovní zařízení k provozování sportovní činnosti

Možnost pronájmu: Ne

9. Český rybářský svaz - místní organizace 1

Kontaktní osoba: Erhart Miroslav

Kontaktní adresa: Trocnovská 490, České Budějovice

Telefon: 603 254 223

Web: <http://www.crsmo1cb.wz.cz>

Sporty: Rybářský sport

Možnost pronájmu: Ne

10. DĚDA, TÁTA, VNUK

Kontaktní osoba: Rajchl Vladimír

Kontaktní adresa: L. M. Pařízka 8, České Budějovice

Telefon: 603 532 324

E-mail: v.rajchl@volny.cz

Sporty: Rekreační sporty

Popis: Nemají vlastní sportovní zařízení k provozování sportovní činnosti

Možnost pronájmu: Ne

11. FBC Štíři České Budějovice, o.s.

Kontaktní osoba: Dědič Petr

Kontaktní adresa: Loucká 8, České Budějovice

Telefon: 777 596 018

E-mail: stiricb@seznam.cz

Web: <http://www.stiricb.wz.cz>

Sporty: Florbal. Popis: Nemají vlastní sportovní zařízení k provozování sportovní činnosti

Možnost pronájmu: Ne

12. Hokejový klub HC DDM České Budějovice

Kontaktní osoba: RNDr. Vladimír Brablec

Kontaktní adresa: J. Bědy 21, České Budějovice

Telefon: 724 062 033

E-mail: Brablec.V@seznam.cz

Sporty: Lední hokej. Popis: lední hokej pro hochy i dívky.

Možnost pronájmu: Ne

13. SPORT KLUB RB

Kontaktní osoba: Romana Beranová Dubová

Kontaktní adresa: Pražská 67, České Budějovice, 370 04

Telefon: Tel.: +420 387 426 062 (recepce)

E-mail: hfcromana@volny.cz

Web: <http://www.romanaberanova.cz>

Sporty: Aerobic

Popis: Další poskytované služby: Dětský aerobik, sportovní aerobik, sauna, posilovna, cvičení dle rozvrhu, golf indoor

Otevírací doba: Po - Pá: 8:00-22:00 SO, NE: 14:00-21:00

Možnost pronájmu: Ne

15. Jihočeská krajská asociace Sport pro všechny

Kontaktní osoba: Ing. Vondruš Karel

Kontaktní adresa: J. Lomského 13, České Budějovice

Telefon: 602 443 276

E-mail: vondrus@tarzi.cz

Web: <http://www.caspv.cz>

Sporty: Sport pro všechny

Možnost pronájmu: Ne

16. KARATEDO KLUB TSUNAMI Č. Budějovice

Kontaktní osoba: Bc. Bílek Jaroslav, předseda

Kontaktní adresa: Jírovcova 85, České Budějovice

Telefon: 603 191 184

E-mail: jardyb@seznam.cz, jirka@karate-tsunami.cz

Web: <http://www.karate-tsunami.cz>

Sporty: Karate

Popis: sportovní příprava mládeže, kurzy začátečníků karate, kondiční sebeobrana pro dospělé

Možnost pronájmu: Ne

17. Klub AIKIDO SEI SHIN

Kontaktní osoba: Kubelka Aleš
Kontaktní adresa: Lidická 235, České Budějovice
Telefon: 385 512 627
E-mail: a.kubelka@post.cz
Web: <http://www.volny.cz/aikidocb>

Sporty: Aikido

Možnost pronájmu: Ne

18. Klub českých turistů

Kontaktní osoba: Ing. Hlaváč Jiří
Kontaktní adresa: Sámova 11, České Budějovice
Telefon: 387 410 806
E-mail: chmelv@tiscali.cz, jihlavac@volny.cz
Web: <http://www.volny.cz/kct-cb>

Sporty: Turistika

Popis: Turistika - pěší, cyklo, lyžařská Turistické akce se konají vždy ve středu, v sobotu, v neděli a ve svátek a jsou přístupné široké veřejnosti. Konkrétní akce jsou na webu organizace.

Otevírací doba: členové se scházejí každý čtvrtek od 16:00 hod. v zasedací místnosti na nádraží Českých drah v ČB - I. poschodí (vchod od historické lokomotivy)

Možnost pronájmu: Ne

19. Klub sportovních potápěčů Jihočeské university

Kontaktní osoba: Hrušková Romana, Chadimová Marcela
Kontaktní adresa: J. Opletala 7, České Budějovice
Telefon: 602 545 821, 775 901 794
E-mail: subaqua@subaqua.cz

Sporty: Podvodní sporty

Popis: Specifikace sportů: plavání s ploutvemi sportovní potápění

Otevírací doba: Nábor nových dětí: pátek 16:45 na plaveckém stadionu, Tréninky: Út 17:00-18:30, St 20:00-21:30, Pá 16:00-17:00. Možnost pronájmu: Ne

20. Lukostřelecký klub TREFA

Kontaktní osoba: Ing. Štraus Václav
Kontaktní adresa: Javorová 4, České Budějovice
Telefon: 728 332 211
E-mail: vaclav.straus@trefa.org

Web: <http://www.trefa.org>

Sporty: Lukostřelba - Kuše

Možnost pronájmu: Ne

21. NEPTUN - klub sportovních potápěčů

Kontaktní osoba: Pešek Josef
Kontaktní adresa: J. Lomského 6, České Budějovice
Telefon: 728 775 966
E-mail: jaroslav.kriz@eon.cz

Sporty: Podvodní sporty

Možnost pronájmu: Ne

22. Organizace technických sportů STROMOVKA

Kontaktní osoba: Tomaschko Ferdinand

Kontaktní adresa: Litvínovická silnice, České Budějovice

Telefon: 387 203 597

Sporty: Sportovní střelba

Možnost pronájmu: Ne

23. PLAVÁNÍ České Budějovice, o.s.

Kontaktní osoba: Mgr. Filip Jiří

Kontaktní adresa: J. Š. Baara 43, České Budějovice

Telefon: 774 033 742

E-mail: plavani.cb@centrum.cz

Web: <http://www.plavani.borec.cz>

Sporty: Plavání

Popis: Dálkové plavání, kurzy pro neplavce. Letní tábory zaměřené na vodní sporty, vodní záchranářství, cyklistiku, kanoistiku, turistiku a pohybové hry v přírodě.

Možnost pronájmu: Ne

24. Podvodní ragby PF České Budějovice

Kontaktní osoba: Pazderník Stanislav

Kontaktní adresa: Roudenská 1, České Budějovice

Telefon: 602 849 177

E-mail: stapaz@seznam.cz

Web: <http://www.uwrugby.com>

Sporty: Podvodní sporty

Možnost pronájmu: Ne

25. Sdružení sportovních zájmových útvarů a klubů DDM

Kontaktní osoba: Šesták Přemysl

Kontaktní adresa: U Zimního stadionu 1, České Budějovice

Telefon: 607 734 328

E-mail: sestak@ddmcb.cz. Web: <http://www.ddmcb.cz>.

Sporty: Florbal, Krasobruslení, Softball, Volejbal.

Možnost pronájmu: Ne

26. QCC České Budějovice, o.s.

Kontaktní osoba: Ing. Richtrová Eliška

Kontaktní adresa: Dr. Tůmy 5, České Budějovice

Telefon: 602 102 259

E-mail: e.richtrova@tiscali.cz

Sporty: Šachy

Možnost pronájmu: Ne

27. SHIROKAN KARATE-DO České Budějovice

Kontaktní osoba: Mgr. Bílý Stanislav

Kontaktní adresa: J. K. Chmelenského 7, České Budějovice

Telefon: 724 216 234

E-mail: stanislav.bily@centrum.cz

Sporty: Karate

Možnost pronájmu: Ne

28. Sportovní klub Absolutteam

Kontaktní osoba: MUDr. Pirnos Jan

Kontaktní adresa: J. Opletala 47, České Budějovice

Telefon: 777 934 080

E-mail: absolutteam@volny.cz; pirnos@nemcb.cz

Web: <http://absolut.pohoda.com>

Sporty: Futsal - minikopaná

Popis: FUTSAL-FIFA. Možnost pronájmu: Ne

29. SK BASK České Budějovice

Kontaktní osoba: Ing. Ochozka Jan

Kontaktní adresa: Česká 52, České Budějovice

Telefon: 723 378 137

E-mail: ochozka@mushing.cz

Sporty: Psí spřežení. Popis: další info. o tomto sportu na <http://www.mushing.cz>

Možnost pronájmu: Ne

30. SK BOXING

Kontaktní osoba: Faber Zdeněk

Kontaktní adresa: Riegrova 85, České Budějovice

Telefon: 603 946 380

Sporty: Box

Možnost pronájmu: Ne

31. SK Českobudějovičtí lvi

Kontaktní osoba: Jan Trnka

Kontaktní adresa: Okružní 299, 373 61 Hrdějovice

Telefon: 777 224 610

E-mail: skcblvi@skcblvi.cz

Web: <http://www.skcblvi.cz>

Sporty: Florbal

Možnost pronájmu: Ne

32. SK ELIM TEAM České Budějovice

Kontaktní osoba: Bublíková Monika

Kontaktní adresa: Revoluční 3, České Budějovice

Telefon: 602 835 075

E-mail: monika.bublikova@quick.cz

Sporty: Aerobic, Rekreační sporty

Možnost pronájmu: Ne

33. Fight Club

Kontaktní osoba: Beníšek Petr

Kontaktní adresa: J. Štursy 20, České Budějovice

Telefon: 608 860 845

E-mail: p.benisek@seznam

Web: <http://www.fight-club.cz/>

Sporty: Karate, Kick-Box, Taekwon-do ITF

Popis: Další provozované sporty: Aerobic Dynamic Kickbox, Thajský box, Jumping

Možnost pronájmu: Ne

34. Sportovní klub MATY

Kontaktní osoba: Mgr. Matouš Martin

Kontaktní adresa: Sokolská 970/63, České Budějovice

Telefon: 603 496 979

E-mail: matous@maty.cz

Sporty: Lyžování

Možnost pronájmu: Ne

35. Sportovní klub Moderní gymnastika Máj

Kontaktní osoba: Mgr. Pokorná Ivana

Kontaktní adresa: Vrchlického náměstí 10, České Budějovice

Telefon: 777 257 337

E-mail: pokaz@tiscali.cz

Web: <http://www.gymweb.net>

Sporty: Moderní gymnastika

Možnost pronájmu: Ne

36. Sportovní klub Nemocnice České Budějovice

Kontaktní osoba: Šenkýř Miroslav

Kontaktní adresa: J. Běny 16, České Budějovice

Telefon: 602 829 403

E-mail: senkyr.fotbal@quick.cz

Sporty: Fotbal - Kopaná

Možnost pronájmu: Ne

37. Sportovní klub Osady Rechle

Kontaktní osoba: JUDr. Šimek Josef

Kontaktní adresa: Havlíčkova 4, České Budějovice

Telefon: 777 116 388

E-mail: simkova@advokatka.org

Sporty: Rekreační sporty

Možnost pronájmu: Ne

38. Tělovýchovná jednota SK 8

Kontaktní osoba: Migl Petr

Kontaktní adresa: Karolíny Světlé 2555, České Budějovice

Telefon: 777 788 797

E-mail: info@peace.cz

Sporty: skateboarding

Popis: Využívají a udržují skate areál u sportovní haly v ČB.

Možnost pronájmu: Ne

39. SK Pohodáři

Kontaktní osoba: Ing. Velát Miroslav
Kontaktní adresa: Jírovцова 32, České Budějovice
Telefon: 603 502 280
E-mail: jifos@jifos.cz
Sporty:Rekreační sporty

Možnost pronájmu: Ne

40. SK SLAVIA České Budějovice

Kontaktní osoba: David Mendlík
Kontaktní adresa: Roudenská 33, České Budějovice
Telefon: 602 450 481
E-mail: skslaviacb@seznam.cz
Web: <http://slavia.pohoda.com>

Sporty:Fotbal - kopaná

Popis: Využívají fotbalové hřiště v ulici Roudenská 33, České Budějovice

Možnost pronájmu: Ne

41. SK Špaček

Kontaktní osoba: Mgr. Kliková Reberta
Kontaktní adresa: Osiková 3, České Budějovice
Telefon: 723 235 098
E-mail: skspacek@seznam.cz
Web: <http://skspacekcb.cz>

Sporty:Tenis, Volejbal

Popis: Využívají areál "U Špačků" v Mladém.

Možnost pronájmu: Ne

42. Sportovní klub Třebín

Kontaktní osoba: Ing. Petr Čížek
Kontaktní adresa: Třebín 67, 373 84 Dubné
Telefon: 602 375 695
Fax: 385 513 840
E-mail: markova@trebin.cz
Web: <http://www.trebin.cz>

Sporty:Volejbal

Možnost pronájmu: Ne

43. SK Vodní slalom České Budějovice

Kontaktní osoba: Prüher Jakub
Kontaktní adresa: České Vrbné 1995
Telefon: 602 749 793
E-mail: kuba@strechypruher.cz
Web: <http://www.slalom.cz>

Sporty:Kanoistika

Možnost pronájmu: Ne

44. Sportovní klub T. O. YUKON

Kontaktní osoba: Frantisek Weis

Kontaktní adresa: Puklicova 30, České Budějovice

Telefon: 386 466 654

E-mail: weisf@seznam.cz, yukon@toyukon.cz

Web: <http://www.toyukon.cz>

Sporty: Rekreční sporty

Popis: Činnost je provozována v osadě T. O. YUKON

Možnost pronájmu: Ne

45. Taekwondo klub WTF České Budějovice

Kontaktní osoba: Mgr. Kudrle David

Kontaktní adresa: Jírovcova 73/2130, České Budějovice

Telefon: 603 191 187

E-mail: dkudrle@post.cz

Web: <http://www.gepardcb.tym.cz>

Sporty: Taekwon-do WTF

Popis: výuka korejského bojového umění na kondiční i závodní úrovni výuka praktické sebeobrany rozvoj duševních a fyzických sil

Možnost pronájmu: Ne

46. Taekwon-do Naerycho Chagi

Kontaktní osoba: Galbač Miroslav

Kontaktní adresa: J. Opletala 69, České Budějovice

Telefon: 724 520 893

E-mail: mgalbac@seznam.cz

Web: <http://naeryotaekwon-do.wz.cz>; <http://www.volny.cz/naeryo/>

Sporty: Taekwon-do ITF

Možnost pronájmu: Ne

47. Taekwon-do ITF škola Tong-il

Kontaktní osoba: MUDr. Kaňka Rostislav

Kontaktní adresa: J. Bědy 24, České Budějovice

Telefon: 602 409 399

E-mail: kanka@taekwondo.cz

Web: <http://tongil.taekwondo.cz/>

Sporty: Taekwon-do ITF

Možnost pronájmu: Ne

48. Taneční centrum MOVE 21

Kontaktní osoba: Ing. Čondlová Lenka

Kontaktní adresa: Riegrova 51, České Budějovice

Telefon: 777 622 166

E-mail: move21@move21.cz

Web: <http://www.move21.cz>

Sporty: Taneční sport

Možnost pronájmu: Ne

49. TJ SK Čěčova Č. Budějovice

Kontaktní osoba: Váňa Pavel

Kontaktní adresa: Plzeňská 36, České Budějovice

Telefon: 723 773 121

E-mail: skcecova.vana@quick.cz

Sporty: Atletika

Popis: Sportovní činnost probíhá zejména v areálu Základní školy, Nerudova 9, České Budějovice

Možnost pronájmu: Ne

50. TJ Chatař

Kontaktní osoba: Mgr. Cahák Vladimír

Kontaktní adresa: Čěčova 54, České Budějovice

Telefon: 606 380 851

Fax: 387 312 755

E-mail: cbsto@iol.cz

Sporty: Rekreační sporty

Popis: Sportovní činnost probíhá převážně v chatařské oblasti povodí řeky Stropnice

Možnost pronájmu: Ne

51. TJ KARATE České Budějovice

Kontaktní osoba: Bc. Faktor Jiří

Kontaktní adresa: Netolická 7, České Budějovice

Telefon: 777 815 709

E-mail: jirka.faktor@email.cz

Web: <http://www.tjkarate.cz>

Sporty: Karate

Možnost pronájmu: Ne

52. Tělovýchovná jednota KOH-I-NOOR Č. Budějovice

Kontaktní osoba: Šmausová Eva

Kontaktní adresa: Sokolský ostrov 4, České Budějovice (Plavecký stadion ČB)

Telefon: 387 318 535

E-mail: plavani@cmail.cz

Web: <http://www.tjkin.cz>

Sporty: Atletika, Jachting, Kanoistika, Lyžování, Nohejbal, Plavání, Rekreační sporty, Sport pro všechny

Možnost pronájmu: Ne

53. TJ MOTOR

Kontaktní osoba: Doseděl Miroslav

Kontaktní adresa: Litvínivcká silnice 1087, České Budějovice

Telefon: 602 318 573

E-mail: mdosedel@koop.cz

Sporty: Lyžování, Stolní tenis, Tenis, Turistika

Možnost pronájmu: Ne

54. TJ OB České Budějovice

Kontaktní osoba: Rychtecký Josef

Kontaktní adresa: Vodňanská 5, České Budějovice

Telefon: 728 448 762

E-mail: info@tjobcb.org

Web: <http://www.tjobcb.cz>

Sporty: Extrémní sporty, Orientační běh, Rádiový orientační běh, Rekreační sporty

Popis: Rekreační sporty: běh, jízda na kole, turistika, veřejně přístupné akce Extrémní sporty: dálkové běhy

Možnost pronájmu: Ne

55. Tělovýchovná jednota SLAVOJ České Budějovice

Kontaktní osoba: Žaloudek Milan

Kontaktní adresa: Sokolský ostrov 1, České Budějovice

Telefon: 387 318 522

Sporty: Jachting, Kanoistika, Kulturistika, Rekreační sporty, Stolní tenis, Šachy, Turistika, Volejbal. Možnost pronájmu: Ne

56. Tělocvičná jednota SOKOL Čtyři Dvory

Kontaktní osoba: Křivancová Svatava

Kontaktní adresa: Sokolská 133, České Budějovice

Telefon: 385 349 579

E-mail: krivancova@chmi.cz

Sporty: Rekreační sporty, Sport pro všechny

Možnost pronájmu: Ne

57. TJ SPOJE

Kontaktní osoba: Liebl František

Kontaktní adresa: Pivovarská 15, České Budějovice

Telefon: 386 462 062

Sporty: Šachy

Možnost pronájmu: Ne

58. TJ STARS Suché Vrbné

Kontaktní osoba: Ing. Trobl František

Kontaktní adresa: U Cihelny 37A, České Budějovice

Telefon: 607 617 938

E-mail: f.trobl@seznam.cz

Sporty: Hokejbal

Možnost pronájmu: Ne

59. Triatlonový sportovní klub České Budějovice, o.s.

Kontaktní osoba: Šimůnek Rostislav

Kontaktní adresa: Adamov 77, 373 71 Rudolfov

Telefon: 603 770 853

E-mail: triskcb@triskcb.com

Web: <http://www.triskcb.com>

Sporty: Triatlon Možnost pronájmu: Ne

60. Triatlonový klub TC DVOŘÁK

Kontaktní osoba: Dvořák Petr
Kontaktní adresa: Vidovská 15, České Budějovice
Telefon: 602 492 827
E-mail: dvorakpetr@cbox.cz
Sporty: Triatlon, Možnost pronájmu: Ne

61. TTC LIGHTNING České Budějovice

Kontaktní osoba: Srb Pavel
Kontaktní adresa: Kališnická 27, České Budějovice
Telefon: 606 804 487
E-mail: pavel.srb@email.cz
Sporty: Stolní tenis
Možnost pronájmu: Ne

62. VICTORY, sdružení dětí a maminek

Kontaktní osoba: Šebková Lenka, DiS.
Kontaktní adresa: Lannova třída 69, České Budějovice
Telefon: 721 646 593
E-mail: lenka.sebkova@victorysdruzeni.cz
Web: <http://www.victorysdruzeni.cz>
Sporty: Rekreační sporty
Popis: další aktivity sdružení: latinsko-americké tance, cvičení dětí a rodičů,
Otevírací doba: Po až Pá od 9:00 - 18:00
Možnost pronájmu: Ne

63. Volejbalový klub České Budějovice

Kontaktní osoba: Scheichl Zdeněk
Kontaktní adresa: Stromovka 12, 370 01 České Budějovice
Telefon: 386 353 147
Fax: 386 353 147
E-mail: volejbalcb@nexta.cz
Web: <http://www.volejbalcb.cz>
Sporty: Volejbal
Možnost pronájmu: Ne

64. Volejbalový klub EGE České Budějovice

Kontaktní osoba: Mgr. Cháb Bohuslav
Kontaktní adresa: Novohradská 34, České Budějovice
Telefon: 602 489 243
E-mail: chab@quick.cz
Sporty: Volejbal.
Možnost pronájmu: Ne

65. Vysokoškolský sportovní klub Slávia PF ČB

Kontaktní osoba: Mgr. Tomšíček Zdeněk
Kontaktní adresa: Na Sádkách 2/1, České Budějovice
Telefon: 385 310 138

E-mail: tomsicek@pf.jcu.cz

Web: <http://home.pf.jcu.cz/~pepe/volejbal/>

Sporty: Basketbal, Jóga, Lyžování, Plavání, Rekreační sporty, Sport pro všechny, Sportovní gymnastika, Volejbal

Možnost pronájmu: Ne

66. Sportovní klub V sport klub

Kontaktní osoba: Dr. Vacík Milan

Kontaktní adresa: Homole, Černý Dub 62, 370 01 České Budějovice

Telefon: 777 155 225

E-mail: vsportklub@volny.cz

Sporty: Inline bruslení, Lyžování, Powerkiting, Rekreační sporty

Popis: Lyžování: carvingové, snowboarding

Otevírací doba: Tréninky Po a Čt, soustředění v době jarních a letních prázdnin

Možnost pronájmu: Ne

67. HC MOUNTFIELD, a.s.

Kontaktní adresa: České Budějovice, F. A. Gerstnera 7/8

Telefon: 386 355 026

E-mail: klub@hokejcb.cz

Web: <http://www.hokejcb.cz>

Sporty: Lední hokej

Možnost pronájmu: Ne

68. SK Dynamo České Budějovice, a.s.

Kontaktní adresa: České Budějovice, Střelecký ostrov 3

Telefon: 387 312 502

E-mail: klub@dynamocb.cz

Web: <http://www.dynamocb.cz>

Sporty: Fotbal - kopaná

Možnost pronájmu: Ne

69. Campus bowling

Kontaktní osoba: Lenka Brutovská

Kontaktní adresa: Milady Horákové 1498, 370 05 České Budějovice

Telefon: +420 385 799 966

Fax: +40 385 799 990

E-mail: info@campusbowling.cz

Web: <http://www.campusbowling.cz>

Sporty: Kuželky - Bowling

Popis: Bowlingové centrum nabízí zábavu nejen jednotlivcům, ale i skupinám. Jsme připraveni k realizaci firemních akcí a večírků. Pořádáme též turnaje. Dráhy jsou ošetřovány speciálním AMF strojem.

Otevírací doba: Po - Pá 14:00 - 24.00, So - Ne 12:00 - 24:00

Možnost pronájmu: Ne

70. Capoeira Tribo Unida

Kontaktní osoba: profesor Manso Capoeira

Kontaktní adresa: ZŠ T. G. Masaryka, Rudolfovská tř. 143

Telefon: 774 332 499

E-mail: capoeiratribo.cz@gmail.com

Web: <http://capoeiratribocz.blogspot.com/>

Sporty: Capoeira, Rekreační sporty, Sport pro všechny

Popis: Capoeira - brazilské bojové umění kombinující boj, akrobacii a tanec. Tréninky vede brazilský profesor Manso v ÚT 18.00-19.30 a ČT 19.00-20.00. Věkově neomezeno.

Otevírací doba: ÚT 18.00-19.30 a ČT 19.00-20.00

Možnost pronájmu: Ne

71. BOX CLUB BENE ČESKÉ BUDĚJOVICE o.s.

Kontaktní osoba: Hana Benešová

Kontaktní adresa: Rudolfovská 26/12 370 01 České Budějovice

Telefon: 724 21 90 10

E-mail: bcbenecb@seznam.cz

Sporty: Box

Možnost pronájmu: Ne